

STJERNEN

146. ÅRGANG

NUMMER 2

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

FEBRUAR 1997

STJERNEN

FEBRUAR 1997

Forsiden

De frivillige i Mormonbataljonen måtte forlade deres kære, netop som de helligt skulle til at begynde på deres 2000 kilometer lange rejse fra Iowa til Rocky Mountains. En af de frivillige fra bataljonen, Henry Standage, skrev: »Jeg var villig til at forlade mine venner og lade mig indrullere, sådan som Rådet havde opfordret til, skant min kone på det tidspunkt hverken havde hus eller telt og kun få nødvendigheder, nemlig tre dollars og en ko« (fra Franklin Alfred Golder, Thomas A. Bailey og J. Lyman Smith: *The March of the Mormon Battalion from Council Bluffs to California: Taken from the Journal of Henry Standage, 1928, s. 138-139.* Citat på bagsiden stammer fra »Autobiography of Louisa Barnes Pratt,« *Heart Throbs of the West*, red. Kate B. Carter, 1947, s. 235-236). (Bagsidefoto: Welden Andersen. Se »Troens arv,« s. 32).

Børnestjernerne forsides:

Helte: Som Joseph fra gamle dage, 1976, af Liz Lemon.

Da kunstneren tog billedet af den mand, som stod model til Joseph Smith, var der en lille dreng, som blev ved med at følge modellen og gøre det samme, som han gjorde. Joseph Smith satte et eksempel på mod og tro, som vi alle kan følge.

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: »HVAD GUD HAR GJORT GJENNEM SIN TJENER JOSEPH!« PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
EN STOR FORANDRING I MONGOLIET MARY NIELSEN COOK	10
TRO I HVERT ET FODTRIN ÆLDSTE ROBERT L. BACKMAN	14
SANG: TRO I HVERT ET FODTRIN K. NEWELL DAYLEY	22
RESSOURCER TIL NYE UNDERVISERE PATRICIA P. PINEGAR	28
ET FORMÅL MED VORES TRENGSLER EDIMAR BOTELHO SUPERTI	30
TROENS ARV R. VAL JOHNSON	32
DET ER IKKE NOGEN HEMMELIGHED - DEL GLÆDENS BUDSKAB MED ANDRE! MARISA WHITTAKER HUMPHREY	44
»ET GLÆDELIGT MØDE« JUAN ALDO LEONE	48

ISÆR FOR UNGE

EN TEMPELTUR JULIA HARDEL	8
SPØRGSMÅL OG SVAR: HVORDAN UNDGÅR JEG AT BANDEORD TRENGER IND I MIT SIND?	25
TEENAGERE FRA AITUTAKI MARJORIE HUMPHREYS OG JEANETTE WAITE BENNETT	46

FÅSTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE	1
BESØGLÆRERINDEBUDSKABET: STRÆB EFTER DE BEDSTE GAVER HJÆLPFORENINGENS PRÆSIDENTSKAB	24

BØRNESTJERNEN

HISTORIER FRA MORMONS BOG: JESUS KRISTUS VELSIGNER BØRNE	2
FRA VEN TIL VEN: ÆLDSTE AUGUSTO A. LIM	4
FIKTION: NATALIES LØFTE JAMIE MACOMBER	6
BARE FOR SJOV	9
OPDAGELSE: CUMORAHS SKATTE SHERRIE JOHNSON	10
SABBATS MINDEÆSKE PAULA J. LEWIS	13
FÆLLESTID: MINE EVANGELISKE STANDARDER KAREN ASHTON	14

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolv Kvorum: Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Jack H. Coasland

Vejledere: L. Lionel Kendrick, Wm. Rolfe Kerr

Curriculum Department: Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyboug

Redaktion: Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell, DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftsassistent: Beth Dayley
Redaktionsassistent: Jennifer Greenwood

Design: Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharti Cook
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Roginald J. Christensen, Denise Kirby, Matthew H. Maxwell

Abonnementsafdeling: Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Stjernen: Redaktør: Svend Aage Andersen
Kirkebetj: Susanne Perkins

Redaktionens adresse: Translation Division
Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

© Copyright 1997 by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Eftertryk forbudt. Send alle bestillinger, spørgsmål og betaling af abonnement til Nordisk Distributions Center, Smelevangens 9, DK-3540 Lyngø.
Tlf. 42 18 77 27; fax 42 18 79 82. Abonnement: 12 numre DKK 85 (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center.

USA and Canadian subscription price is \$ 9,00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new one are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, U.S. ext. 2947; Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150.
Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, spansk, spansk, svensk, tongansk og tysk, hveranden måned på indonesisk og thai; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekisk og ungarsk.
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA

Printed in Germany
ISSN 0900-2545

**FÅ LIAHONA
IND I ALLE HJEM**

For nogle år siden bragte *Liahona* et brev, som beskrev min vej tilbage til Kirken og berettede, at vores gren mødte i et stort skur på min grund. Med tiden lejede vores gren et hus, og i år har vi lejet et endnu større hus. For nylig erhvervede vi os et stykke jord ind i en kirkebygning.

Jeg er *Liahona*-repræsentant i grenen, og det er mit mål at få *Liahona* (spansk) ind i alle hjem. Når vi læser det, styrkes vi, og vi finder svar på mange problemer. Især Budskabet fra Det Første Præsidentskab giver opmuntring i vores prøvelser.

*Virginia de Lawino,
Gobernador Gálvez Gren,
Rosario Stav, Argentina*

60 ÅRS LYS

Det norske tidsskrift *Lys over Norge* fejrer 60 års jubilæum i år. Det begyndte at udkomme i 1937, og vi norske sidste dages hellige var meget stolte over at få et af Kirkens tidsskrifter på vores eget sprog.

Opindeligt var tidsskriftet et lille hæfte på 12 sider, som missionen udgav hver anden måned. Vi læste det, gemte det og læste det igen.

Under den anden verdenskrig begyndte det at udkomme hver måned, og for de af os, der boede højt mod nord, blev det vores eneste forbindelse med Kirkens hovedsæde.

Senere begyndte det norske tidsskrift at indeholde de samme interessante artikler som alle de andre internationale tidsskrifter. I de sidste ti år har jeg haft den fornøjelse at redigere lokalsiderne *Kirkenytt*.

Jeg har gemt hvert eneste nummer fra de sidste 60 år. Jeg kan vende tilbage til dem og læse om de mange medlemmer og misso-

nærer, som har været i Norge. Mange af disse venner er vendt tilbage som missionærreprætanter, missionspræsidenter, regionalrepræsentanter, tempelpræsidenter, ambassadører eller turister.

Vi er taknemlige for at have et tidsskrift på vores eget sprog. Det er virkelig et lys, som hjælper os til at være trofaste mod de pagter, som vi har indgået med vores himmelske Fader.

*Asmund H. Hernes,
Oslo 2. Ward,
Oslo Stav, Norge*

AT TJENE OG UDVIKLE SIG

Da jeg blev døbt i 1994, fortalte jeg min himmelske Fader, at jeg ønskede at være til nytte og tjene efter bedste evne i vores gren. I 1995 blev jeg kaldet som grenspræsident.

Til tider er opgaven vanskelig, og der har været mange udfordringer, især i de første par måneder. Men når jeg knæler ned og beder min himmelske Fader om hjælp, nægter han mig aldrig sin støtte.

*Michele Bartoli,
Lecce Gren,
Catania-missionen, Italien*

EN STOR HJÆLP

Mange tak, fordi I trykte artiklen »Hold jer fra det« (september 1995). Den artikel har hjulpet mig til at være et bedre eksempel på min skole, hvor jeg er et af få medlemmer af Kirken. Jeg er begyndt at læse skrifterne og bede oftere, og jeg har erfaret, at bøn og studium har været en stor hjælp i mit liv.

Navnet tilbageholdt

»Hvad har Gud gjort gennem sin tjener Joseph!«

Præsident Gordon B. Hinckley

Teksten til William W. Phelps storslåede salme griber mig altid: »Priser profeten, som skued' Jehova. Jesus har salvet den herlige seer. Åbnet blev tidernes fylde uddeling, det, som var talet, på jorden nu sker« (»Priser profeten,« *Salmer og sange*, nr. 17).

Profeten Joseph Smiths liv og virke er i sandhed en storslået og bemærkelsesværdig begivenhed. Det har skabt en arv, som fortsat vil vokse blandt menneskerne. Han var Herrens tjener i de sidste dage, som var udvalgt til på ny at vidne om den opstandne Kristus.

For en verden, der var plaget af tvivl om rigtigheden af opstandelsen, vidnede Joseph Smith klart om den opstandne, levende Kristus. Det vidnesbyrd blev udtalt på mange måder og under mange forskellige omstændigheder.

For det første talte han ud fra erfaringerne om sin uforlignelige åbenbaring, hvori han både så og hørte Faderen og Sønnen. De var individuelle personligheder i form og materiale, i legeme og stemme. De talte med ham, som den ene mand taler med den anden (se 2 Mos 33:11).

Joseph Smith talte af erfaring ud fra sit uforlignelige syn, hvori han så Faderen og Sønnen og hørte dem tale.

Jeg har prøvet at forestille mig den 6. april 1830, den dag, hvor Kirken blev organiseret. Ud fra Whitmers enkle bjælkehytte voksede en organisation, som er verdensomspændende og tæller millioner af medlemmer.

For det andet har Joseph Smith som det redskab, hvorigennem Mormons Bog kom til verden, båret vidnesbyrd om Frelsen for alle, som har læst og som vil læse bogen. Det bestandigt tilbagevendende budskab er vidnesbyrdet om den lovede Messias, som kom til jorden og gav sit liv for alle menneskehedens synder, og som i triumf opstod fra graven som »førstegøden af dem, der er sovet hen« (1 Kor 15:20).

For det tredje bar Joseph Smith vidnesbyrd om den levende Herre gennem den kirke, der bærer Jesu Kristi navn. Dens medlemmer forventes ved forkyndelse og eksempel at bære vidnesbyrd om ham, i hvis navn de mødes og tjener.

For det fjerde vidnede Joseph Smith om den opstandne Herre, da han med sit profetiske embedes kraft udtalte disse bemærkelsesværdige ord:

»Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud« (L&P 76:22-24).

Til sidst beseglede han sit vidnesbyrd med sit blod og døde som martyr for de sandheder, som han havde talt om med hensyn til verdens Forløser, i hvis navn han havde udført sin gerning.

Profeten Joseph Smith var et storslået vidne om den levende Kristus.

KIRKEN OPSTÅEN

Jeg har prøvet at forestille mig den 6. april 1830, den dag, hvor Kirken blev organiseret. De få, som troede på Joseph

Smiths mission, samledes den dag, der i henhold til guddommelig åbenbaring blev betegnet som »et tusinde otte hundrede og tredive år efter vor Herres og Frelsers, Jesu Kristi komme i kødet« (L&P 20:1).

Man spekulerer på, om nogen i den gruppe, andre end Joseph Smith, som så med profetisk klarsyn, havde nogen idé om rækkevidden af det, de foretog sig. Ud fra dette landlige miljø i Fayette i New York, ud fra Whitmers gård, en primitiv bjælkehytte, skulle der gennem vedvarende vækst vokse en organisation, der er verdensomspændende og tæller millioner af medlemmer.

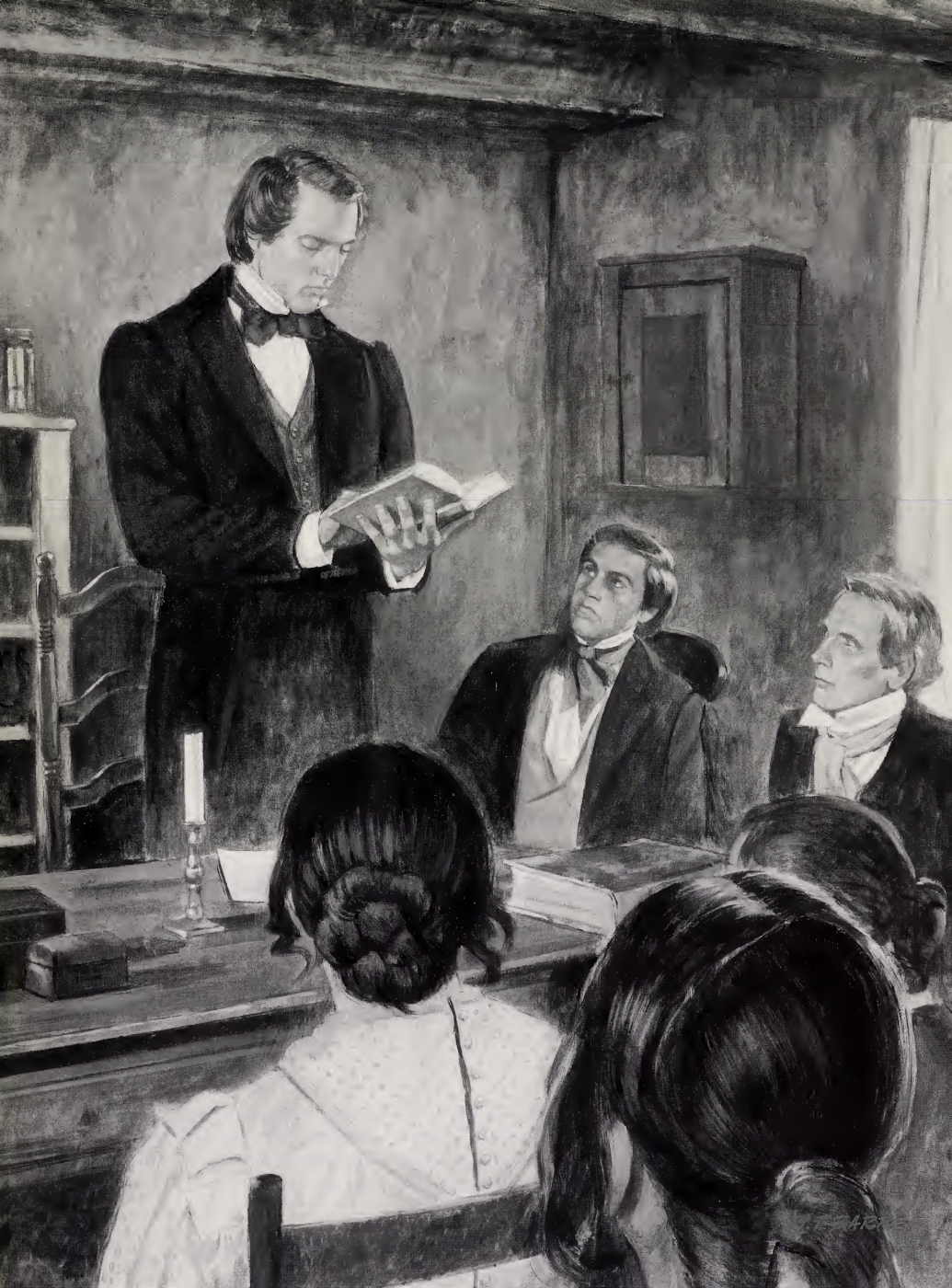
Når vi tænker på Kirkens vækst siden da, går vore tanker til forskellige begivenheder i den dramatiske og smertefulde vandring fra New Yorks landbrugsområde til Saltsødalene og derfra til alverdens nationer.

Ikke længe efter organiseringen af Kirken blev der truffet bestemmelse om at flytte til Kirtland i staten Ohio.

Her byggede de tidlige medlemmer deres smukke tempel, og i sin indvielsesbøn påkaldte den unge profet Himmelens kræfter om, at »din kirke må komme ud af mørkets ørken og stråle så skøn som månen og klar solen og frygtelig som hæere under banner« (L&P 109:73). Men opfyldelsen af den bøn skulle ikke komme hurtigt. Kirtlands fred blev brudt af forhånelser og økonomiske vanskeligheder, og profeten blev dypet i tjære og rullet i fjer.

I Missouri byggede de et nyt center. Det skulle have været Zion. Den drøm blev knust under riffelskud, afbrænding af huse og hjem, den beredne pøbels natlige hyl, den ulovlige udryddelsesordre, efterfulgt af den smertefulde march gennem lavlandet langs Mississippi og overgangen over floden til et midlertidigt tilflugtssted i Illinois.

Deres profet foretog ikke rejsen sammen med de flygtende udstøede. I den kolde vinter 1838-39 sad han indespærret i den kolde, miserable kælder i et fængsel i Missouri, som offer for en uretmæssig anholdelse.

Joseph Smith var Guds ordinerede tjener, der voksede op til at blive denne uddelings mægtige profet – »en seer, en oversætter, en profet, en Jesu Kristi apostel.«

Sørgende, skuffet og ensom udrød han under disse omstændigheder: »O Gud, hvor er du?« (L&P 121:1).

PROFETIEN OPFYLDES

I det åbenbarede svar på den bøn kom disse bemærkelsesværdige, profetiske ord:

»Jordens ender skal spørge efter dit navn, dårer skal have dig til spot, og helvede skal rase imod dig,

medens de rene af hjertet, de vise, de ædle og dydige altid skal søge råd, myndighed og velsignelse af din hånd« (L&P 122:1-2).

Mine brødre og søstre, alle vi, der tilhører dette store rige, som er oprettet blandt nationerne, er opfyldelsen af den profeti, således som det også er tilfældet med selve Kirken.

Joseph Smith oplevede imidlertid ikke den tid, som vi er en del af, undtagen gennem en seers briller. Han døde den triste 27. juni 1844 i Carthage i Illinois.

Ældste John Taylor, som var sammen med ham, opsummerede hans værk med disse ord: »Joseph Smith; Herrens profet og seer, har gjort mere (Jesu alene undtaget) for menneskenes frelse i denne verden end noget andet menneske, der nogensinde har levet her ... Han var stor i livet og stor i døden i Guds og Guds folks øjne« (L&P 135:3).

Nu 167 år efter at Kirken blev organiseret, er vi tilbøjelige til at udbryde: »Hvad har Gud gjort gennem sin tjener Joseph!«

Jeg bærer mit vidnesbyrd om ham. Han var den ordinerede tjener for Gud, denne Joseph, der voksede op til at blive denne uddelings mægtige profet – »en seer, en oversætter, en profet, en Jesu Kristi apostel« (L&P 21:1). Til det vidnesbyrd følger jeg et andet, nemlig at Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum er dem, som i dag besidder alle de præstedømmets nøgler, som blev overdraget til Joseph Smith, og de administreres under

ledelse af Joseph Smiths retmæssige efterfølger, Kirkens præsident.

Den kirke, der blev organiseret for 167 år siden, beskrives af Herren som »den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade, hvori jeg, Herren, har velbehag. Dette siger jeg om kirken i almindelighed og ikke om dens enkelte medlemmer« (L&P 1:30). Dens historie har været heltemodig. Den står i dag som en stærk bastion, et vishedens anker i en usikker verden. Dens fremtid som Guds rige og kirke er sikker.

Må vi efterleve dens lærdomme og arbejde på at fuldføre Herrens hensigter, når vi som enkeltpersoner stræber efter at tilpasse vores liv efter dens sande og levende overhoved, Herren Jesus Kristus. □

FORSLAG TIL SAMTALEMENER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Profeten Joseph Smith var Herrens udvalgte tjener i de sidste dage, som var udvalgt til på ny at vidne om den opstandne Kristus.

2. Dette storslåede vidnes vidnesbyrd blev håret på mange måder:

Han talte om sit uforlignelige syn, hvori han så Faderen og Sønnen.

Han var det redskab, hvorigennem Mormons Bog, et nyt vidne om Kristus, kom til verden.

Han bar vidnesbyrd om den levende Hætte ved at oprette den kirke, som bærer Jesu Kristi navn.

Han vidnede om Herren i de mange nedskrevne åbenbaringer fra Herren.

Han beseglede sin mission med sit liv og døde som martyr for de sandheder, han havde vidnet om.

3. Alle vi, der tilhører denne store kirke i de sidste dage, er opfyldelsen af profetien til Joseph Smith om, at »jordens ender skal spørge efter dit navn« (L&P 121:1).

EN TEMPELTUR

Julia Hardele

FOTOS AF MEDLEMMER, VENLIGST UDLÅNT AF JULIA HARDELE

For nylig rejste jeg med 100 andre unge mænd og piger fra Hamburg Stav i Tyskland til templet i Frankfurt for at udføre dåb for de døde og overvære en ungdomskonference. Måske var det, fordi jeg var 13 og havde urealistiske forventninger, men turen begyndte ikke sådan, som jeg havde troet, at den ville.

Vi boede på et ungdomsherberg i Bad Homburg. Herberget er en meget gammel bygning med dystre værelser og gamle møbler. Det var som om fortidens riddere havde sovet i de senge. Nogle af de unge i vores gruppe, som havde ventet den samme luksus, som de kendte hjemmefra, blev skuffede ved dette første indtryk, og de ville gerne hjem igen.

Vores ledere prøvede at opmuntre os ved at minde os om, at vi var kommet hertil for at tjene mennesker, som havde levet her på jorden før os – mennesker, som ventede på, at vi skulle blive døbt for dem i templet.

Vi kom i bedre humør, da vi blev optaget af konferencens aktiviteter og workshops. Hver morgen holdt vi en lille morgensamling, hvor mange af vores personlige spørgsmål blev besvaret. Og en aften havde vi en fireside med ældste Dieter F. Uchtdorf fra De Halvfjerds, som er medlem af vores områdepræsidentskab. Han opfordrede os til at skrive de mål ned, som vi ville arbejde på i det kommende år. Vi lagde disse breve i kuverter og adresserede dem til os selv. Om et år modtager vi brevene. Jeg arbejder allerede på at nå mine mål.

Under hele resten af turen hørte jeg ikke mere om nogen, der ville hjem. Da vi havde fået et fælles mål, fik de verdens-

lige omgivelser og sjove aktiviteter mindre og mindre betydning. For eksempel havde vi planlagt en fest en aften, men jeg syntes slet ikke, at det var spændende.

Jeg fik ofte den fornemmelse, at mange af os var kommet til templet med en sult efter åndelige oplevelser. Mange af os fik disse retfærdige ønsker opfyldt af vores oplevelser i templet. Vi udgød mange glædestårer, og mange venskaber blev styrket. Intet andet sted på denne jord har jeg følt mig så tæt på min himmelske Fader som i dåbsværelset. Hvor vil det dog blive vidunderligt, når jeg kan tage til templet for at modtage min egen begavelse og træde ind i det celestiale værelse! Jeg ved ikke, hvornår det bliver, men jeg ser allerede frem til det. Jeg ved, at jeg ofte vil vende tilbage til Herrens hus.

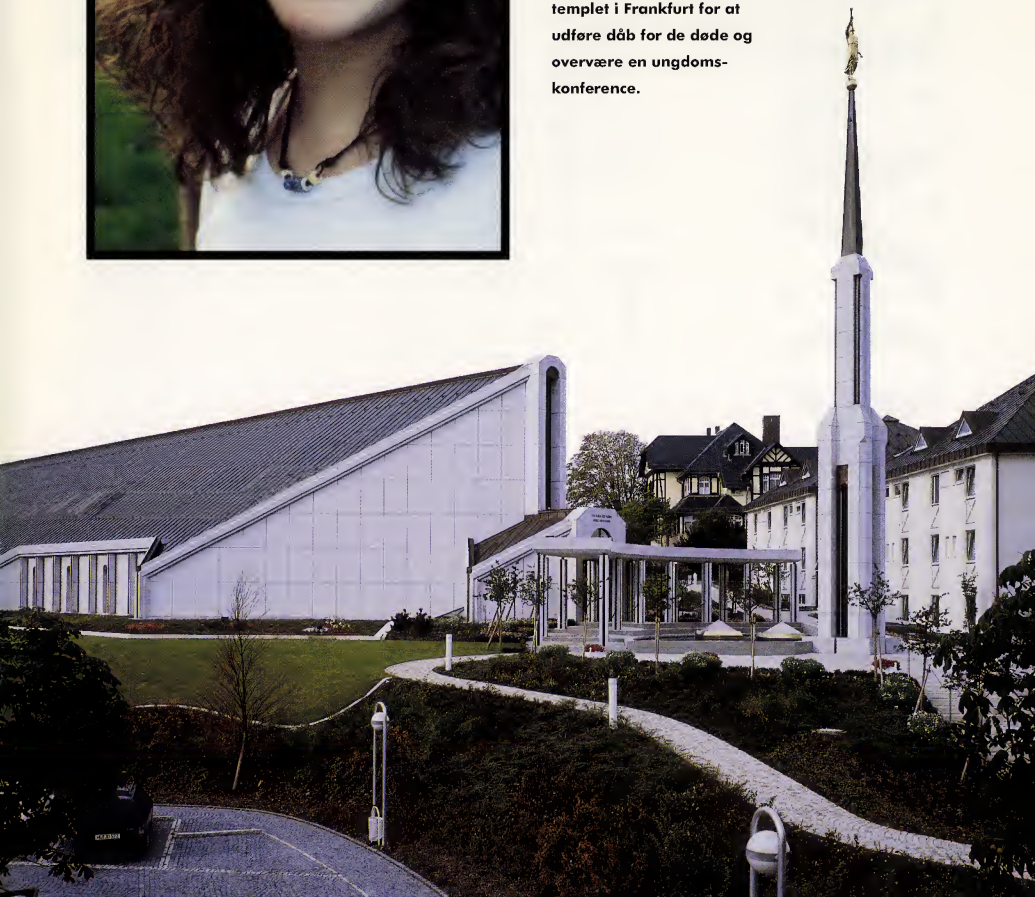
Nogle af mine venner, som overværede konferencen, havde ikke gjort sig parat til at komme i templet. De indså hurtigt, at de næste gang ikke kun vil komme for at deltage i aktiviteterne, de vil også være med i templet.

Ved det afsluttende vidnesbyrds møde følte vi en stærk fællesskabsånd. Alle de vidnesbyrds møder, som vi holder, når vi unge er sammen, er vidunderlige, men det her var noget ganske særligt. Nogle af os fortalte om de særlige følelser, som vi havde haft i templet, andre, som gerne vil vende tilbage til Kirken eller forsone sig med deres familier eller føle sig nærmere Herren, gav også udtryk for deres følelser.

Både til ungdomskonferencen og i templet følte vi Helligånden. Da vi vendte hjem, tog vi mange gode minder med os – ikke om vores ubekvemme herberg, men om den Ånd, som vi havde følt i hjertet. □

Julia Hardel, til højre, var blandt de 100 unge mænd og piger, som rejste til templet i Frankfurt for at udføre dåb for de døde og overvære en ungdomskonference.

MONGOLIET

RUSLAND
ASIEN

MONGOLIET

JAPAN

KINA

INDIEN

BURMA

THAILAND

EN STOR FORANDRING I MONGOLIET

Mary Nielsen Cook

Tænk på ordet *mormonpionerer*. Hvad kommer du så til at tænke på? Sikkert sidste dages hellige fra forrige århundrede, som trækker håndkærrer over de støvede prærier og snedækkede bjerge, mens de kæmper sig vej til deres nye hjem i Utah.

Men der var ikke kun pionerer i Amerika i forrige århundrede. Overalt i verden i dag virker sidste dages hellige som pionerer, der baner vejen for Kirken, så den kan vinde fodfæste i deres lande. Nogle af disse nye steder vil måske komme bag på dig, som nu fx Mongoliet.

For mange vækker navnet *Mongoliet* erindringer om Djengis Khan og hans frygtede krigere, som galoperer hen over de græsklædte stepper.

Mongoliet, der ligger klemt inde mellem Sibirien mod nord og Kina mod syd, har udkæmpet mange krige mod sine naboer. Men vore dages Mongoliet søger fred og fremgang, nu hvor landet gennemgår sociale, økonomiske og politiske omvæltninger. Og en ikke uvæsentlig omvæltning er den, der opleves af ydmyge, sandhedssøgende mongoler, som nu oplever en »stor forandring i hjertet« (Alma 5:14), når de undervises i Jesu Kristi evangelium.

Mongoliet står midt i overgangen fra socialisme til fri markedsøkonomi. Mongoliet, der engang var hovedsæde for historiens største imperium, har været underlagt Kina i næsten 300 år, hvorefter landet blev Sovjetunionens første vasalstat i 1922. I 1990 da Sov-

Herover: Præsident Tsendkhuu Bat-Ulzii fra Tuul Gren i Ulan Bator med sin hustru Monkzaya og deres datter Muren.

jetunionen gik i opløsning, dannede Mongoliet et flerpartisystem og udarbejdede en demokratisk forfatning. Forandringerne ses tydeligst i de større byer, hvor mange af landets 2,3 millioner indbyggere bor. Andre mongoler bor især på statstøttede landbrug eller som nomader, der røgtter deres egne får, geder, yakokser, kameler, heste og køer ude i de græsklædte provinser. Det officielle sprog er mongolsk, og de største religioner er Lama-buddhisme og shamanisme.

Kort efter at ældste Monte J. Brough fra De Halvfjerds havde mødt flere repræsentanter for regeringen og universitetet, blev fem missionærægtepar sendt til Mongoliet i 1992 og 1993 for at være med til at forbedre landets uddannelsessystem og fortælle folk om

Til venstre: Der hænger et billede af Frelseren i den lille butik, som Doyodiin driver sammen med sin mand Togtokhin Enkhtuvshin.

Herunder: Doyodiin med tre af deres fem børn.

Kirken. I 1993 indviede ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum landet til evangeliets forkyndelse, og grenen i Ulan Bator blev dannet samme år.

Ulan Bator, der er landets hovedstad og største by, er kontrasternes by. Mange af indbyggerne går klædt i nationaldrakter, der kaldes *deels*, farverige hatte og dekorative læderstøvler med snabel, mens mange andre går klædt i vestlig stil. Nye tyske biler suser forbi gamle, ombyggede russiske biler, firhjulstrukne køretøjer og lastvogne – og den motoriserede trafik må ofte vige uden om det kvæg, som går og græsser i byen.

I februar 1993 blev Lamjav Purevsuren den første indfødte mongol, som blev døbt i landet. Purevsuren voksede op i det vestlige Mongoliet i et rundt, filtbeklædt telt, som kaldes en *ger*. Hans families væsentligste udfordring var at skaffe føde til deres dyr under de barske mongolske vintre, hvor temperaturen ofte faldt til minus 40 grader. Flere gange om året pakkede familien deres *ger* sammen og søgte mod nye græsange.

Purevsuren traf ældste Stanley Smith, da han deltog i ældste Smiths klasse i markedsføring på det mongolske universitet. »Min klassekammerat Tsendkhuu Bat-Ulzii og jeg undrede os over, hvorfor denne amerikanske

akademiker dog var kommet til Mongoliet,« mindes Purevsuren.

»Ældste Smith fortalte os om sin kirke og inviterede os til at overvære møderne, men han gav os adressen til en lejlighed. Det overraskede os meget!«

Purevsuren og Bat-Ulzii overværede det sparsomt besøgte møde sammen med missionærteparrene og sagde ja til at blive undervist. Begge mænd blev medlem af Kirken, og Bat-Ulzii blev senere kaldet som præsident for Ulan Bator Tuul Gren. Der er nu 550 medlemmer i landet, med tre grene i Ulan Bator, en gren i Erdenet, en by med 44.000 indbyggere, som ligger nordvest for hovedstaden, og en gren i Darkhan, en by på 65.000 indbyggere, som ligger nord for Ulan Bator.

Togtokhin Enkhtuvshin, der nu virker som præsident for Selbe Gren i Ulan Bator, mindes, at under det socialistiske styre i Mongoliet blev mongolerne »ikke undervist i religion. Moralske værdier gik i forfald. Druk, rygning og umoral blev accepteret. Men da jeg var en lille dreng, fortalte min bedstemor mig om Gud. Hun var buddhist, men hun fortalte mig om Jesus Kristus. Jeg mente, at religionen kunne forene vores folk og hjælpe det til at udvikle sig.«

Enkhtuvshin bad om at måtte finde noget, som kunne ændre hans liv og hjælpe hans land. »Jeg vidste ikke, hvilken Gud jeg bad til,« siger han, »men mine forældre sagde, at hvis der fandtes en Gud, så ville han hjælpe mig.« Enkhtuvshin, der var ivrig efter

at lære mere om Jesus Kristus, tog imod et tilbud om at studere i Tyskland, hvor han vidste, at han kunne møde mange kristne kirker.

En dag i Tyskland traf Enkhtuvshin nogle sidste dages hellige missionærer på gaden. »De gav mig en russisk og en tysk udgave af Mormons Bog,« husker han. »Jeg læste bogen på ét døgn. Jeg elsker denne bog.« To dage senere var han i kirke, og i løbet af sommeren 1993 blev han døbt. »Jeg var meget glad for at blive døbt, og jeg troede, at jeg var det første mongolske medlem,« siger han, »men jeg var bekymret for at vende hjem og måtte undvære Kirken.«

Enkhtuvshin, der ikke var klar over evangeliets vækst i sit hjemland, vendte hjem til Mongoliet samme måned, som seks unge ældster ankom dertil for at undervise i engelsk, lære mongolsk og forkynde evangeliet. Han var ude at handle i et stormagasin sammen med sine børn, da han fik øje på et velkendt syn: Korthårede, unge missionærer! »Da vidste jeg, at Gud hjalp mig,« siger han. »Jeg blev så glad over at opdage, at jeg ikke var alene.«

Enkhtuvshins kone, Doyodiin Dashgerel og deres fem børn er blevet medlemmer af Kirken, og Enkhtuvshin har spillet en vigtig rolle for at få Kirken anerkendt af regeringen. Kirken blev registreret som anerkendt trossamfund i oktober 1994.

Som professor sled Enkhtuvshin i mange år for at forsørge sin store familie i en toværteles russiskbygget lejlighed. Inflationen gør det svært for mongolerne at leve for en gennemsnitsindtægt, som ligger på, hvad der

svarer til 300 kroner om måneden, og de er afhængige af importerede varer, som både er dyre og svære at få fat i. Da den nye fri markedsøkonomi begyndte, besluttede Enkhtuvshin og hans kone at åbne en lille *delguur* eller fødevarerforretning i 1994. De handlede i parrets butik, så Dashgerel veje pølser, agurker og tomater i det lille lokale, der kun var 1,20 meter bredt, og hvor der på bagvæggen hang et billede af den opstandne Frelser.

Et andet tegn på evangeliets vækst i Mongoliet er, at mange indfødte er blevet kaldet på mission. Indfødte mongolske missionærer tjener eller har tjent i USA (i Californien, Massachusetts, Washington, Utah og Washington D.C.) og i Korea, Rusland og Canada.

På det tidspunkt, hvor denne artikel blev skrevet, tjente søster Magsariin Batchimeg på Tempelpladsen i Salt Lake City. Hun elsker sit fædreland og

tror på, at evangeliet vil medføre en »stor forandring« i hjertet på mange mongoler. »Mongolerne er gode mennesker,« siger hun. »De er meget venlige, og de tror det bedste om andre. Hvis de vil lytte til evangeliet og slutte sig til Kirken, så vil de få et bedre liv.«

Søster Batchimeg blev medlem af Kirken for to år siden, efter at være blevet undervist af missionærerne i næsten tre måneder. Selvom søster Batchimeg knap forstod, hvad missionærerne sagde, fordi de lige var begyndt at lære mongolsk, og hun ikke forstod engelsk, siger hun, at hun vidste, at ældsterne mente, hvad de sagde, når de bar deres vidnesbyrd for hende.

Hun ønskede at finde ud af, om det var sandt, og snart fik hun sit eget vidnesbyrd om evangeliet. »Der er så mange mennesker, som ikke kender formålet med livet,« siger hun. »Da jeg var lille, havde jeg svært ved at tro, at der ikke var noget formål med mit

liv. Kirken besvarede alle mine spørgsmål, og evangeliet gør det hele så klart.«

Nu bærer hun sit vidnesbyrd for dem, der besøger Tempelpladsen. »Jeg har et stærkt ønske om at dele evangeliet med andre. Det er så trist, når folk føler Ånden og ved, at Kirken er sand, men ikke vil tage imod den. Jeg ville ønske, jeg kunne så evangeliets sæd i alle mennesker.«

Når søster Batchimeg vender hjem fra sin mission, vil hun fortsætte sine studier – formentlig inden for markedsføring eller samfundsvidenskab – og hun håber, at hun kan hjælpe Kirken til at vokse yderligere i Mongoliet. »Medlemmerne har brug for megen støtte, for Kirken er så ny derovre,« siger hun.

Med støtte fra hårdtarbejdende pionerer som søster Batchimeg skal Kirken nok vokse og nyde fremgang i Mongoliet. □

Modstående side: Søstre fra Ulan Bator Gren beskriver mongolske juletraditioner ved et hjemkundskabsmøde. **Herover til venstre:** Det nydøbte medlem Taivan sammen med ældste Hawkins, der er fuldtidsmissionær. **Herover til højre:** Unge mongolske piger på UP-lejr. **Til højre:** Magsariin Batchimeg (til venstre) og Urtnasan Soyolmaa var de første missionærer, der blev kaldet fra Mongoliet. De tjente begge i Utah.

NAB ENGLING (WHEEL) BY CLARK KELLEY PRICE

TRO I HVERT ET FODTRIN

Eldste Robert L. Bockman
Emeritus generalautoritet

I år fejrer vi 150 året for pionerernes udvandring fra Winter Quarters i Nebraska til Saltsødalen, samt den uvurderlige arv af tro og hengivenhed, som pionerer i alle tidsaldre og alle steder yder for Kirken. Hvert ward og hver gren i vores verdensomspændende kirke holdes oppe af trofaste hellige, som tager Jesu Kristi gengivne evangelium alvorligt. Disse hellige bliver pionerer i disse sidste dage, når de kæmper for det, der er ret, holder budene, forkynder evangeliet, vidner om Kristus og er eksempler på kristen livsførelse.

For at opmuntre til at fejre pionererne overalt i Kirken har Det Første Præsidentskab nedsat en 150 års-jubilæumskomité, som skal planlægge aktiviteter, der kan hædre både forfædrene og nutidige pionerer.

Temaet for denne højtideligholdelse, som varer året ud, er »tro i hvert et fodtrin,« som er en af pionerernes vigtigste

dyder. Logoet gengiver dette tema, idet det forestiller håndkærrpionerer, der traver af sted med alle deres ejendele. Komiteen håber på, at dette tema vil frembringe et bredt spektrum af glade og enestående aktiviteter, som svarer til de talenter, evner, ønsker og omstændigheder, som de hellige over hele verden lever med.

Alle Kirkens ward og stave har modtaget retningslinjer, hvori der er forslag til aktiviteter, som den enkelte, familierne, wardet eller staven kan udføre. Alle Kirkens medlemmer og enheder opfordres til at tage del i denne højtideligholdelse og koncentrere sig om de par aktiviteter, som vil passe bedst til deres område.

Blandt de nævnte forslag er en koncert bestående af god musik og oplæsning af uddrag fra pionerdagbøger. Sangen, som findes på side 22-23 i dette nummer af Stjernen kan synges som salme eller bruges som hyldestsang ved koncerten. Teksten udtrykker så smukt årets tema

En af håndkærrpionererne mindedes: »Jeg har ofte kigget mig tilbage for at se, hvem det var, der skubbede min kærre, men jeg kunne ikke se nogen. Da vidste jeg, at Guds engle var der.«

HÅNDKÆRREKOMPANIERSTATUEN AF TORLEIF KNAPHUS, MARTINS HÅNDKÆRREKOMPAGNI VED BITTER CREEK I WYOMING, 1856, AF CLARK KELLEY PRCE

og fremhæver vore forfædres tro på alle aspekter af deres tilværelse.

Af alle de udtryk for tro på Herren, som vi kender, er der få, der virker så stærkt som beretningen om den pioner, der mange år senere forsvarede beslutningen om, at lade Martins håndkærrekompani begynder deres rejse sent på året i 1856. Han var en af de omkring 3.000 hellige, der vandrede fra Iowa og Nebraska til Utah mellem 1856 og 1860 i et af de ti kompagnier, der skubbede og trak deres ejendele på håndkærre.

I en søndagsskoleklasse blev der rettet skarp kritik mod de uheldige Martin og Willie håndkærrekompanier, som led en tragisk skæb-

ne, fordi de kom sent af sted på deres vandring til Saltsødal.

En ældre mand rejste sig og sagde: »Jeg vil bede jer om at holde inde med den kritik. I aner ikke, hvad I taler om. Kolde historiske kendsgerninger ... giver ikke den rette fortolkning af spørgsmålet. Var det en fejltagelse at sende håndkærrekompaniet af sted så sent på året? Ja. Men jeg var med i det kom-

STJERNEN
16

pagni, og det var min hustru også. Vi led mere, end I kan forestille jer, og mange døde af kulde og sult, men ... vi lærte Gud at kende i vores trængsler.

Jeg har trukket min håndkærre, mens jeg var så svag og afkræftet af sygdom og mangel på mad, at jeg knap kunne flytte mine fødder. Jeg har set fremad og fået øje på en sandbanke eller en skråning og sagt: 'Jeg kan gå derhen til, men så må jeg give op, for jeg kan ikke trække læsset over den' ... Jeg gik så hen til sandet, og når jeg nåede frem til det, begyndte håndkærren at skubbe mig. Jeg har flere gange kigget mig tilbage for at se, hvem det var, der skubbede min kærre, men jeg kunne ikke se nogen. Da vidste jeg, at Guds engle var der.

»Vi led mere, end I kan forestille jer, og mange døde af kulde og sult, men ... vi lærte Gud at kende.«

Var jeg ked af, at jeg valgte at komme hertil med håndkærre? Nej. Hverken dengang eller på noget tidspunkt siden da. Den pris, som vi betalte for at lære Gud at kende, var det et privilegium at betale, og jeg er taknemlig for, at jeg nød det privilegium at være med i Martins håndkærrekompagni« (som citeret af David O. McKay i »Pioneer Women«, *The Relief Society Magazine*, januar 1948, s. 8).

Vore pionerforfædre blevet sat på prøve i trængslernes ild. Da disse hellige nåede frem til Saltsødalene, var deres vidnesbyrd og hengivenhed blevet styrket, fordi deres tro var blevet prøvet. De havde lært, hvad det vil sige at underkaste sig Guds vilje.

TRO TIL AT ADLYDE

I august 1852, fem år efter den første udvandring i 1847, stod Heber C. Kimball, der var førstestærk, i Det Første Præsidentskab på talerstolen i The Bowery på Tempelpladsen og oplæste navnene på over 100 mænd og kaldte dem til at tjene som missionærer i nogle af verdens mere eksotiske egne. Uden undskyldning for de uventede kaldelser sagde han: »Jeg vil gerne sige til

dem, der er blevet kaldet til at drage på mission: Rejs af sted, om I så aldrig vender tilbage igen. Overlad alt, hvad I har i Guds hænder – jeres hustruer, jeres børn, jeres brødre og jeres ejendom.«

Ældste George A. Smith fra De Tolv Apostles Kvorum tilføjede ved samme konference: »De missionærer, som vi kalder brødrene til ved denne konference er ikke lange. Ingen vil være væk fra sin familie i mere end tre til syv år. Hvis nogen af ældsterne nægter at rejse, kan de forvente, at deres hustruer vil forlade dem, for der er ikke en mormonsøster, som vil leve sammen med en mand, der nægter at rejse på mission« (i *Journal History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 28. august 1852, s. 1).

Man skulle altså ikke drage kaldelsen i tvivl, men i stedet spørge: »Hvornår skal vi drage af sted?«

På grund af disse og tidligere missionærers tro sluttede en strøm af omvendte sig til Kirken. Mange af dem udvandrede straks til Zion og udviste tro ved at forlade deres hjem og familier for at rejse til et ukendt land. De sejlede med små skibe, stuvet sammen i stinkende lastrum, kastet om på de vilde vover og rejste over havet i uger og måneder, hvor de var fuldstændig i vindens vold, men ikke desto mindre udviste de den sande omvendtes iver og tro i deres forhold til rejsefæller og besætning.

En interessant beretning om en sådan færd omhandler skibet *Internationals* rejse fra Liverpool i England den 25. februar 1853. Skibet medbragte en gruppe på 450 sidste dages hellige immigranter samt et antal udløbte venner og slægtninge og en besætning på 26 mand.

Skibet løb ind i et voldsomt vejr, der sinkede overfarten og gjorde det nødvendigt at rationere maden. På fire uger tilbagelagde man kun en tredjedel af vejen til New Orleans i Louisiana.

Takket være de tapre sidste dages hellige tro og bønner skete miraklet: En stærk medvind gjorde det muligt at indhente den tid, man havde spildt. *International* lagde til i New Orleans efter en sørejse på 54 dage over Atlanterhavet.

Christopher Arthur præsiderede over det sidste dages hellige-kompagni om bord på *International*. I sin officielle rapport til præsidenten for Den Britiske Mission skrev præsident Arthur: »Det er med glæde jeg kan informere dig om, at vi har døbt alle de ombordværende med undtagelse af tre mennesker ... Vi tæller blandt vore medlemmer kaptajnen, første- og andenstyrmanden samt atten besætningsmedlemmer, hvoraf de fleste har i sinde at rejse direkte til dalen ... Vi har i alt døbt 48, siden vi forlod vores fædreland« (citeret i William G. Hart-

DET FORJETTEDE LAND, AF GLEN S. HOPKINSON

ley, »Voyage on the Ship *International*,« *New Era*, september 1973, s. 9).

TROEN BLOMSTRER

Andre sidste dages hellige udviste tro ved at blive der, hvor de var blevet omvendt og derved danne den kerne, som ville give Kirken vækst og få den til at blomstre op i de år, der fulgte. Deres historie om trængsler under modstand og forfølgelse er mindst lige så dramatisk som de tidlige helliges, der udvandrede til Utah. Men de fort-

satte med trofast og urokkeligt at holde Guds befalinger.

Som ung mand tjente jeg som missionær i de nordlige stater, hvor jeg tilbragte et år i Cleveland i Ohio. Dengang var der i det område kun en meget lille gren, der holdt deres møder i et værelse på Carter Hotel på byens torv. Grenen bestod af et par familier, som var blevet omvendt til Kirken. De var den surdej, der gav grenen vækst. Vi nød også fællesskab med nogle familier fra de vestlige stater, som var kommet til Cleveland for at arbejde.

En strøm af omvendte sluttede sig til Kirken og mange af dem udvandrede straks til Zion ... og rejste over havet i uger og måneder.

Min første opgave som halvfjerdser var at have ansvar for dette område. Hvor var det dog en dejlig oplevelse at vende tilbage til Cleveland og finde blomstrende stave, hvor der under min mission kun havde været én lille gren. Denne dramatiske vækst skyldtes for en stor del grenens tidlige medlemmer, hvis styrke og tro havde tiltrukket andre pionerer, som så igen forblev trofaste og urokkelige.

Igennem årtier klyngede en lille gruppe medlemmer i det tidligere Tjekkoslovakiet sig til deres tro midt i krigens og kommunismens onde vinde, indtil Kirken atter vendte tilbage i 1990. I næsten 14 år af den tid måtte de tjekkiske hellige holde deres tro skjult og var ude af stand til at holde offentlige møder eller have nogen kontakt med Kirken uden for Tjekkoslovakiets grænser. Blandt disse hellige var Anna Lukasova, som var isoleret fra Kirken i mere end 45 år. Hun lagde trofast sine tiendepenge til side i al den tid. Et andet medlem var Otakar Vojkuvka, som var med til at holde sammen på de tjekkiske hellige under det lange kommunistiske styre, og han

forkyndte evangeliet på mange stilfærdige måder og førte mange unge ind i Kirken (se Vernon L. Hill »45 års tiende,« *Sjernen*, december 1994, s. 8; Kahlile Mehr, »Czech Saints: A Brighter Day,« *Ensign*, august 1994, s. 46-52).

TRO I VORE DAGE

.....

Pionerernes dage er ikke forbi! Der er mange pionerer iblandt os i dag. Overalt i verden har jeg set moderne pionerer, som udviser den samme urokkelige tro og mod, som vore forfædre udviste. De har gjort Kirken til en verdensomspændende organisation og dermed opfyldt skriftens og vore profeters profetier. De bliver pionerer, når de tager imod Jesu Kristi evangelium og bliver døbt ind i hans rige.

Sharon Bradley fra Akron Stav i Ohio beskrev den pionerånd, da hun citerede sin egen voksne datter for følgende udtalelse: »Nogle af jer fejrer sikkert jeres pionerår den 24. juli. Og det bør I også. Mine børn og børnebørn vil altid mindes den 19. november 1974. Det var den dag, hvor mine forældre blev døbt og pionerblod begyndte at løbe i vores årer« (»Pioneers Since 1974,« *Ensign juli* 1988, s. 27).

Selv i en verdensomspændende Kirke er der dem, som udviser urokkelig tro trods isolation eller mangel

på støtte fra familie eller en lokal menighed.

Robert Muhile blev medlem af Kirken, mens han arbejdede og studerede i Cairo i Egypten. Efter at være blevet ordineret til ældste vendte han tilbage til sin landsby i Tanzania i Afrika for at dele evangeliet med sin familie. Desværre var han mere end 960 kilometer (en tredages busrejse) fra den nærmeste gren af Kirken i Dar es Salaam. Han var totalt afskåret fra andre medlemmer af Kirken. Efter at have været afholdt fra at modtage nadveren i et halvt år anmodede han sin missionspræsident om tilladelse til at administrere nadveren til sig selv hver søndag. Det fik han lov til.

Hver søndag indbød Robert sin familie til at deltage i hans møde, men de valgte at gå til møder i deres egen kirke. Så han holdt sit eget møde – alene. Han sagde: »Jeg gjorde vandet og brødet parat, samt vand til at vaske hænder i og et lille håndklæde. Jeg sang en salme højt for mig selv. Jeg havde min egen salmebog. Derefter bad jeg indledningsbønnen. Eftersom jeg var alene, havde jeg ingen forretninger at ordne, så jeg sang nadversalmen og forberedte nadveren. Så knælede jeg ned, velsignede den og modtog den. Da jeg havde modtaget nadveren, dækkede jeg den til, som vi altid gør af respekt. Så bød jeg mig selv på en tale, nemlig mit vidnesbyrd. Så

sang jeg en søndagsskolesang og læste fra *Evangeliske lærdomme*. Jeg afsluttede med en bøn. Derefter var jeg til præstedømmemøde. Efter at have sunget en salme, bad jeg en bøn og læste den lektion fra præstedømmets studievejledning, som jeg havde valgt den pågældende søndag. Bagefter sang jeg en afslutningssalme og bad en bøn« (citeret i E. Dale LeBaron, »Evangeliske pionerer i Afrika,« *Sjernen*, maj 1994, s. 42-44).

Robert Muhile er i sandhed en pioner.

VORES ARV AF TRO

.....

Når jeg tænker på den troens arv, som vi nyder i dag og de rige velsignelser, som vi har på grund af vores pionerforfædres ofre, så forstår jeg bedre Herrens budskab til israelitterne, da de endelig kunne bosætte sig i det forjættede land efter at deres forældre havde levet i ørkenen i 40 år. Efter at have mindet folket om de store mirakler og velsignelser, som de havde nydt på deres udvandring fra Egypten sagde Herren gennem Josva: »Jeg gav jer land, I ikke selv har slidt med, byer, I ikke selv har bygget, men som I bosatte jer i; jeg gav jer vingårde og olivenlunde, I ikke selv har plantet, men hvis frugter I nyder« (Jos 24:13).

I en gribende konferencetale fra hundredåret i 1947 mindede præsident

J. Reuben Clark jun., der var førsterrådgiver i Det Første Præsidentskab, os om: »Når vi lever vores liv, så lad os ikke glemme, at vore pionerforfædres gerninger er deres, ikke vores. At deres gerninger ikke kan regnes til vores hæder, at vi ikke kan gøre krav på nogen forrang eller stilling på grund af det, de gjorde, men at vi må hæve os ved vores egen indsats, og hvis vi ikke gør det, så vil vi fejle. Vi kan ikke gøre krav på nogen ære, belønning, respekt eller særstilling eller hæder på grund af det, vores forfædre var, eller det, de gjorde. Vi må stå på vore egne fødder i vore egne sko« (i Conference Report, oktober 1947, s. 160).

Men pionerånden er stadig levende i os, deres tros arvinger. Vi er deres største monument. Det hviler på vores skuldre at fortsætte det værk, som de påbegyndte – at bygge på deres tro.

TRO TIL AT OFRE

Jeg har set udtryk for denne tro hver eneste dag, når mænd og kvinder påtager sig et kald til at tjene. Deri ligger prøven på vores tro. Vi bliver sandsynligvis ikke bedt om at yde de fysiske ofre, som vores forfædre måtte yde. Prøven på vores hengivenhed mod evangeliet kommer snarere indefra. Vi udviser lydhed mod evangeliets love og viser vores villighed til at yde ofre ved at påtage os kald til at tjene, ved

En pionerfamilie på otte fra Paraguay gik ti kilometer til og fra den nærmeste gren hver søndag, fordi de ikke havde råd til busbilletter.

kvaliteten af den indsats vi yder, og den trofasthed, hvormed vi efterlever evangeliet.

Jeg har ofte set moderne pionerer, der er blevet kaldet til at yde personlige ofre for at kunne tjene deres medmennesker. Jeg er blevet dybt rørt af deres villighed til at give af sig selv.

Da et trofast ægtepar blev bedt om at tjene på fuldtid ved et af vores missionsærtræningscentre svarede de, der i de foregående år havde forladt hjem og familie for at tjene i missionsmarken og i templet: »Vi er parat til at tjene, når som helst Herren beder os om det.«

Da jeg tjente som missionspræsident kaldte jeg en bror til at lede et distrikt i missionen. Da denne nye distriktspræsident havde taget imod kaldelsen, blev han spurgt, hvad han ville gøre, hvis hans arbejde kom i vejen for kaldelsen. Uden tøven sagde han, at han ville finde sig et andet arbejde! Disse mænd og kvinder er vor tids pionerer.

Vi er pionerer, når vi stilfærdigt og ydmygt i stort og småt følger trofast og holder ud til enden. Tænk på den tro-

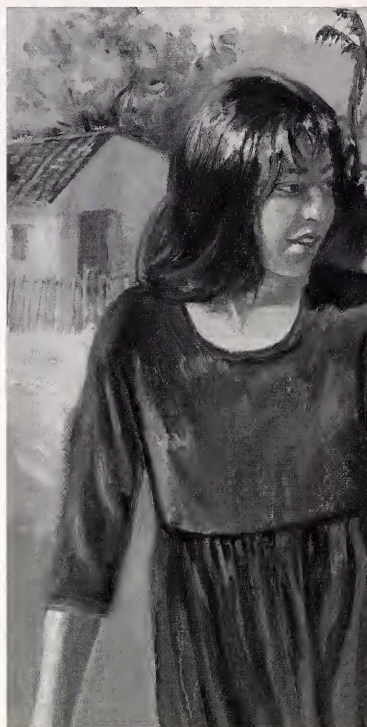

ILLUSTRATION AF GLEN S. HOPKINSON

faste Yenny Figueredo og hendes familie fra Paraguay, som på et tidspunkt boede fem kilometer fra den nærmeste gren. »Eftersom vi var otte var det alt for dyrt at købe busbilletter. Så vi måtte alle sammen gå. To timer hver vej. Vi gik turen hver lørdag til Primary og GUF Og da søndagens møder blev holdt om morgenen og om eftermiddagen, foretog vi turen to gange – i alt tyve kilometer. Når det var meget varmt, tog vi af og til madpakker med og spiste vores frokost under et træ mellem møderne. Jeg kan ikke mindes, at vi er udeblevet fra et eneste møde, siden den dag vi blev døbt«

(citeret i Marvin K. Gardner, »Pionerer i Paraguay,« *Stjernen*, september 1993, s. 11).

Villighedens hos Kirkens medlemmer til at ofre alt, ja, selv deres liv, som bevis på deres tro, ses demonstreret hver eneste dag, ofte så stilfærdigt, at de færreste af os ved noget om deres tro eller heltemod.

For mange år siden, da jeg virkede som leder for Missionærafdelingen, blev to af vores fine missionærer myrdet ved et meningsløst terroristangreb i Bolivia. Selvfølgelig sørgede deres forældre og familie over tragedien. Ligene af de to unge mænd, ældste

Todd R. Wilson og ældste Jeffrey B. Ball, blev bragt til USA for at blive begravet. Efter ældste Balls begravelse blev der trykt en artikel i *Church News*. I den stod der blandt andet:

»Ældste Balls mor huskede, at han inden sin afrejse havde sagt, at han mente, det værste der kunne ske ville være at vende hjem og vide, at man ikke havde ydet det, man kunne have gjort. Begge forældre føler, at deres søn ydede sit bedste, skønt ingen af dem kunne vide, at han ville miste sit liv i Herrens tjeneste.

Men hans far sagde, at han var overbevist om, at ældste Ball ville

have taget imod sin kaldelse, selvom han havde vidst, hvordan det ville gå. 'Og det mærkeligste ved det hele er, at jeg oprigtigt føler, at jeg ville lade ham tage af sted igen!« (R. Scott Lloyd, »Elder Ball Touched Lives for Good,« *Church News*, 3. juni 1989, s. 14).

Vi er alle pionerer, som står fast ved denne troens arv, tjener hinanden uselvvisk, deler evangeliets rigdomme med alle Guds børn og lever dagligt i lyset og sandheden. Sammen med dem, der er gået forud for os, vandrer vi med tro i hvert et fodtrin. Vi følger Jesus Kristus, Herren! □

T R O I H V E R T E

Inderligt ♩ = 72-84

1. Et stort og vid-un-der-ligt værk kom da frem blandt
 2. Så man-ge har fav-net det hel-li-ge værk og
 3. Om blot vi nu øn-sker at bru-ge vor segl og

men-ne-skens børn her på jord. O, I, som vil tje-ne og
 delt det på land og i by. De gav helt af hjer-te, af
 hø-ste, hvor mar-ken er hvid, ja, ar-bej-de tro-fast og

føl-ge vor Gud, lyt nu til hans kær-li-ge ord. Pro-
 sjæl og af sind hans bud, som er sendt os på-ny. De
 gø-re vor del, be-nyt-te den kost-ba-re tid, da

fe-ter har talt, eng-le er sendt her-ned, be-redt er Her-rens
 står som ek-sem-plet på dyd og på tro, der ja-ger fryg-ten
 vil vo-res sjæl ly-sets fyl-de op-nå med frel-se fra vor

T F O D T R I N

vej, at han kan le - de den gan - ske jord, vel-
bort, for skønt fra fjen - den de måt - te fly, gav
Gud. Så lad os da kæm - pe tro - ens strid og

sig - ne dem som tror.
tro - ens kraft dem ly. Med tro i hvert et
vir - ke med al flid.

fod - trin vi føl - ger Her - ren stor, og
fod - trin

fyldt med håb og kær - lig - hed vi syn - ger højt i kor.

Tekst og musik: K. Newell Dayley, f. 1939

© 1996 SDH. Alle rettigheder forbeholdes. Denne sang må kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommercielt brug i kirke og hjem. Denne bemærkning skal medtages på hver kopi.

L&P 4

STRÆB EFTER DE BEDSTE GAVER

Hjælpeforeningens præsidentskab

I 1997 vil vores besøglærerindebuds-kaber have temaet: »Stræb da alvorligt efter de bedste gaver« (L&P 46:8). Som præsidentskab opfordrer vi jer til at studere afsnit 46 i Lære & Pagter og opnå dets vidunderlige løfter for jer selv og dem, som I elsker og tjener.

HVAD ER ÅNDELIGE GAVER?

Vor himmelske Fader tilbyder os adgang til en særlig gruppe velsignelser, som kaldes »åndelige gaver.« Disse særlige velsignelser adskiller sig fra de mange andre velsignelser, som vi nyder, såsom talenter, familieforhold eller måske uddannelse. Disse åndelige gaver er så vigtige, at Frelseren tilskynder os til at stræbe alvorligt efter dem. De omfatter blandt andet vidnesbyrdets gave, visdommens gave, kundskabens gave, tro til at blive helbredt og evnen til at skelne ånder. Vor himmelske Fader velsigner os med disse gaver, når vi

efterlever budene og holder vores pagter. De gives os som en hjælp til at føre åndeligt rige liv og til at tjene andre, »så alle kan få gavn deraf« (L&P 46:12).

Få mennesker har alle disse åndelige gaver. På den anden side er der heller ikke noget medlem af Kirken, som ikke har mindst én gave (se L&P 46:11).

HVORDAN SØGER OG MODTAGER VI ÅNDELIGE GAVER?

Mange af os har allerede åndelige gaver, men af og til er vi ikke klar over det. Vi tror måske, at de kun er for folk med særlige kaldelser. Af samme årsag forsømmer vi måske at stræbe alvorligt efter åndelige gaver, selvom de er blevet os lovet. Frelseren fortæller os: »Men I skal spørge Gud i alle ting, han, som giver gerne ... at alle må have gavn deraf, alle, som søger og beder til mig« (L&P 46:7, 9).

I afsnit 46 opregner Herren seks kvalifikationer for at modtage åndelige gaver: (1) De skal ikke søges som tegn (se vers 9); (2) de skal bruges til at tjene andre (se versene 12, 26); (3) de skal bruges »i Kristi navn« (vers 31); (4) vi skal takke Gud »for alle velsignelser, hvormed (vi) er velsignede« (vers 32) og (5) vi »må altid øve dyd og hellighed for (Herren)« (vers 33).

Den sjette kvalifikation er at bede »i Ånden« (vers 30). Præsident Brigham Young modtog engang efter profeten Joseph Smiths martyrdød et budskab fra denne, som illustrerer betydningen af at have Helligånden med os: »Sig til brødrene, at de skal være ydmyge og trofaste og sørg for at bevare Herrens Ånd, så vil den føre dem på rette vej. Vær på vagt, at de ikke bortjager den stille, søgte røst, for den vil belære dem om, hvad de skal gøre og hvor de skal tage hen ... Sig til brødrene, at deres hjerte skal være åbent for overbevisning, at når Helligånden kommer til dem, vil deres hjerte være rede til at modtage den. De kan skelne Herrens Ånd fra alle andre ånder – den hvisker fred og glæde til sjælen. Den fjerner ondskab, had, stridbarhed og enhver form for ugudelighed fra deres hjerte, og de vil kun ønske at gøre godt« (*Juvenile Instructor*, 8, 1873, s. 114).

Åndens gaver kommer ved Helligånden. Det er vores oprigtige bøn som præsidentskab, at søstrene i Kirken vil åbne deres hjerter for disse gaver, stræbe alvorligt efter dem, leve værdigt til at modtage dem og bruge dem til gavn for alle.

• *Hvorfor er åndelige gaver så vigtige? (Se L&P 46:7-9).*

• *Hvordan har åndelige gaver velsignet dit og andres liv? □*

STJERNEN
BØRNESTJERNEN

146. ÅRGANG

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

FEBRUAR 1997

Jesus Kristus velsigner børnene

Jesus Kristus bad nephiterne om at føre deres små børn hen til ham. Børnene satte sig på jorden rundt om Jesus.
3 Nephi 17:11-12

Frelseren bad folket om at knæle. Så knælede han og bad til Faderen.
3 Nephi 17:13-15

Frelserens bøn var så storslået og vidunderlig, at den ikke kunne skrives ned. Da nephiterne hørte den, fyldtes de med glæde.
3 Nephi 17:16-17

Da Jesus havde bedt, sagde han til nephiterne: »Salige er I for jeres tros skyld. Og se, min glæde er nu fuldkommen.«
3 Nephi 17:18-20

Han følte så stor kærlighed og glæde, at han græd.
3 Nephi 17:21

Så tog han de små børn, det ene efter det andet, og velsignede dem. Han bad til Faderen for dem og græd igen.
3 Nephi 17:21-22

Han sagde til nephiterne: »Se jeres små!«
3 Nephi 17:23

Mens folket så på, nedsteg engle fra himlen og slog kreds om børnene. Børnene og englene var omgivet af himmelsk ild.
3 Nephi 17:24

An illustration of a man in a light blue shirt and a young child in a pink shirt, both looking towards the right. They are in a tropical setting with palm trees and a path leading into the distance. The man is in the foreground, and the child is next to him. In the background, a group of people, including a woman in a blue dress and a man in a white shirt, are walking along the path. The style is soft and painterly.

FRA VEN TIL VEN

ÆLDSTE AUGUSTO A. LIM

De Halvfjerds

Fra en samtale med Ruth Liljenquist

Jeg blev født i 1934 på Marinduque, en ø i hjertet af Filippinerne. Under den anden verdenskrig flyttede min familie til Bohol, hvor vi var i sikkerhed fra krigen. Siden flyttede vi til en anden ø, Negros Oriental, hvor jeg voksede op og læste jura. Jeg var færdig med studierne i 1956. I 1960 giftede jeg mig med min kone Myrna. Men det var først i 1964, at min familie og jeg hørte om evangeliet.

En søndag morgen sad vi ude på verandaen, da min ældste datter, som var tre år gammel, stillede mig et spørgsmål, som kom helt bag på mig. Hun så nogle af sine veninder gå i kirke i fint tøj. »Hvorfor går vi ikke i kirke?« spurgte hun. Dengang gik vi ikke i kirke, fordi min kone og jeg tilhørte hver sit trossamfund, og ingen af os ville slutte sig til den andens kirke.

Min datters spørgsmål fik mig til at tænke over tingene. Det bekymrede mig, for inden jeg blev gift, havde jeg altid gået i kirke. Den aften følte jeg mig inspireret til at knæle og bede om guddommelig vejledning. Jeg kan huske, at jeg sagde, at jeg endog ville give mit liv i Herrens tjeneste.

Et par dage senere bankede to unge mænd på vores dør og præsenterede sig som budbringere fra Herren. Da jeg så deres visitkort, kom jeg i tanker om det, jeg vidste om deres kirke. Da jeg var dreng, læste jeg mange cowboyromaner, som ofte omtalte mormonpionerer og deres bosættelser. Jeg havde også læst om medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages

Herover: Ældste Lim da han var tre år gammel og som 16-årig gymnasieelev. Til højre: Ældste Lim med sin familie.

ILLUSTRÆT AF DILLEN MÅRSH, FOTOS VENLIGST UDLEJNT AF FAMILIEN

Hellige i amerikanske blade. Da vi begyndte at tale om Kirkens lære, blev jeg overrasket over at opdage, at jeg allerede troede på mange af dens lærdomme. Jeg havde læst Bibelen og vidste, at Gud Faderen, Jesus Kristus og Helligånden var tre særskilte personer, og jeg mente, at der måtte findes profeter og åbenbaring.

Ældsterne fortsatte med at undervise mig i flere måneder, men af en eller anden årsag kunne jeg ikke få et vidnesbyrd om Joseph Smith og Mormons Bog. Jeg havde læst de afsnit i Mormons Bog, som missionærerne havde understreget, men jeg kunne ikke rigtig tage mig sammen til at læse hele bogen.

Jeg nød at have dem i mit hjem, men jeg kunne fornemme, at de var ved at opgive mig. En dag, da de udfordrede mig til at læse og bede, kunne jeg mærke, at det nok ville blive min sidste udfordring. Jeg ønskede ikke, at deres besøg skulle holde op, så jeg besluttede mig for at læse. Inden jeg begyndte at læse denne gang, bad jeg med et oprigtigt ønske om at vide, om bogen var sand. Der skete et mirakel: I stedet for at begynde at kede mig, som jeg plejede, blev jeg så interesseret, at jeg slet ikke kunne holde op med at læse.

Efter at have læst mange kapitler den aften, vidste jeg, at det var Guds ord. Nu da jeg havde fået et stærkt vidnesbyrd om Mormons Bog, faldt det mig let at anerkende Joseph Smith som profet. Da missionærerne vendte tilbage og spurgte, om jeg ville døbes, svarede jeg ja. Jeg blev døbt i november 1964. Jeg fornemmede Herrens

Ånd så stærkt under min dåb, at jeg virkelig følte mig født på ny. Udover min dåbspagt indgik jeg personlig den pagt med Herren, at jeg ville tjene ham hele mit liv.

Lige efter at jeg var blevet døbt, blev jeg kaldet som førstæråd giver i grenens søndagsskole, og få uger senere som finansiel sekretær. I de år, der er gået, har jeg tjent som grenspræsident, stavspræsident, regionalrepræsentant, missionspræsident i Naga missionen i Filippinerne og nu som præsident for templet i Manila.

Som leder på Filippinerne tog jeg del i planlægningen og opførelsen af templet i Manila. Herren vågede over byggeriet. Dagen før vi skulle tage det første spadestik, nærmede en tyfon sig Manila, og vi var bange for, at vi ikke kunne gennemføre programmet. Ved en missionskonference den aften bad missionærerne for, at vejret skulle klare op, så vi kunne gennemføre ceremonien. I løbet af natten ændrede tyfonen retning, så vi kunne afholde ceremonien næste dag.

Jeg er meget taknemlig for at være medlem af Kirken. Jeg håber, at I børn i Kirken gennem bøn og studium vil erfare, at evangeliet og Mormons Bog er sande. Min hustru og jeg har otte børn, som vi har opdraget i evangeliet. Jeg er taknemlig for, at min ældste datter, da hun var en lille pige, stillede mig dette vigtige spørgsmål. Takket være hende begyndte jeg at søge efter sandheden og at tjene Herren og mine medmennesker. I kan hjælpe jeres forældre og familier med at huske Herren, ligesom min datter gjorde med mig. □

NATALIES LØFTE

Jamie Macomber

Natalie dyppede sin pensel i den orange maling og lagde sidste hånd på sit seneste maleri. Den orange farve blandede sig med rød, gul, lyserød og lavedelblå og dannede en solnedgang bag majestætiske bjerge.

»Sådan! Nu er jeg færdig,« bekendtgjorde hun, mens hun lagde billedet til tørre på køkkenbordet.

»Det er smukt, Natalie,« sagde mor og beundrede billedet. »Jeg kan godt forstå, at du vandt skolens konkurrence igen i år.«

Netop da fór Jakob, Natalies ni-årige bror gennem køkkenet. »Farvel. Jeg skal ud og øve til det store løb,« råbte han, da døren smækkede bag ham. Et øjeblik efter stod han inde i køkkenet igen. »Du maler da min gokart for mig, ikke, Natalie?«

»Jo, selvfølgelig, Jakob. Jeg gør det lige efter frokost. Da er du kommet hjem igen, ikke?«

»Det skal jeg nok være.«

I mellemtiden vil jeg lige prøve mine nye cykeldæk, tænkte Natalie. Jakob havde sat nye dæk på hendes cykel, og til gengæld havde hun lovet at male røde flammer på siden af hans gokart inden løbet mandag eftermiddag.

Da hun begyndte at cykle hen ad gaden, hørte hun sin veninde kalde: »Natalie, mine forældre tager mig med i tivoli i dag, og de har sagt, at jeg godt må tage en ven med. Vil du med?«

»Det vil jeg smaddergerne,« råbte Natalie. Men så kom hun i tanker om Jakob. »Vent. Jeg kan ikke tage med. Jeg har lovet Jakob at male hans gokart inden løbet på mandag. I morgen er det søndag, så kan jeg ikke gøre det.«

»Vi kan godt vente et par timer, hvis du vil male den nu.«

»Jakob har taget den med sig. Han øver sig til løbet og er ikke tilbage før efter frokost,« sagde Natalie trist.

»Den kan da nok køre lige så hurtigt uden maling,« sagde Nicole. »Han vinder da ikke af, at du maler den.«

Natalie tænkte: *Det lyder rimeligt. Han kan da heller ikke forvente, at jeg skal vente på ham hele dagen.* »Jeg tager med,« sagde Natalie. »Mor er ude at handle, så jeg siger det til far. Vi kan tage af sted med det samme.«

Henne i det lille tivoli duftede der af mad, og kløvner gik omkring med buketter af kulørte balloner. Pigerne prøvede det hele, men af en eller anden grund morede Natalie sig ikke ret meget. Selv ikke da hun prøvede karrusellen, som var hendes yndlingsforlystelse, morede

hun sig. Da hun sad på den smukke, hvide hest med juveler på seletøjet, var det eneste hun kunne tænke på, hvor skuffet Jakob ville blive, når han opdagede, at hun havde brudt sit løfte.

Den aften gruede Natalie for at gå hjem. Hun åbnede døren så stille som muligt i håbet om, at ingen ville høre hende komme ind. Men mor sad henne i sofaen: »Har du moret dig godt?« spurgte hun.

»Ja, det har jeg vist nok,« svarede Natalie uden begejstring. »Hvor er Jakob? Jeg vil gerne tale med ham.«

»Han og far er ude at øve til løbet. De kommer sent hjem,« sagde mor med sin »jeg er skuffet over dig, men jeg vil ikke sige noget-stemme.« »Du må vente til i morgen.«

Søndag morgen sagde Jakob ikke noget om gokarten, men Natalie kunne mærke, at han var ked af det. Hun var glad, da det endelig blev tid at gå i kirke.

Da de havde bedt bøn, forklarede deres primarylærerinde søster Pedersen dagens lektion: »I dag skal vi tale om pagter. En pagt er et løfte eller en aftale mellem to mennesker.«

Natalie sank sammen på stolen.

»Når den ene af dem holder sin del af aftalen,« fortsatte søster Pedersen, »så må den anden også holde, hvad han eller hun har lovet.«

Ligesom den aftale jeg lavede med Jakob. Natalie vred sig på stolen.

»Vi indgår alle en pagt, når vi bliver døbt. Vi lover at påtage os Jesu Kristi, Frelserens, navn. Det betyder, at vi

er villige til at leve, sådan som han ønsker, at vi skal leve.«

Jesus ville ikke have, at jeg skulle bryde mit løfte til Jakob, tænkte Natalie.

»Vi lover også, at vi altid vil huske ham og holde hans bud. Til gengæld lover han, at hans Ånd altid vil være med os. Nadveren er det tidspunkt, hvor vi tænker på, hvad Frelseren har gjort for os, og hvor vi fornyer vores dåbspagt.«

Under nadveren tænkte hun på det, som søster Peder- sen havde sagt i Primary. Hun lyttede omhyggeligt til nadverbønnerne. Hun tænkte på Jesus og på, hvordan han havde lidt og givet sit liv for hende. Så tænkte hun på den pagt, hun havde indgået ved dåben. »Kære him- melske Fader, jeg lover at forbedre mig,« bad hun stille.

På vej hjem gav hun Jakob en undskyldning. »Jeg er ked af, at jeg ikke har malet din gokart. Hvordan kan jeg gøre det godt igen?«

»Det er i orden, Natalie. Jeg kan jo godt køre alligevel. Tænk ikke på det.«

Men Natalie tænkte på det. Hun ville gerne gøre det godt igen. Efter at have bedt igen vidste hun, hvad hun skulle gøre.

Mandag morgen blev Jakob overrasket. Da han gik ud for at hente sin gokart, var den blevet malet helt sort med klare røde flammer, der slikkede hen ad siderne. Han styrtede ind i huser. »Natalie!« råbte han.

»Shh!« sagde mor og holdt en finger op for munden. »Jeg lader hende sove lidt længe i dag.«

»Har du set den?« spurgte Jakob og var så ivrig, at han knap kunne vente på hendes svar.

»Ja, jeg har. Den ser flot ud. Hun stod op klokken tre i morges for at male den for dig.«

Endelig skulle det store løb begynde. Venner og fami- ller samledes langs banen og ventede på, at gokartene skulle komme farende ned ad bakken. Natalie vinkede til Jakob, da han satte sig til rette i den røde og sorte gokart. »Held og lykke, Jakob!«

Da han vinkede tilbage, smilede han bredt og lykkeligt. Natalies smil var mindst lige så bredt og lykkeligt. □

MARIEHØNERACERE

Elizabeth Wisz

Hvis du vil lave en mariehøneracer, skal du bruge en halv valnøddeskal, maling, en glaskugle og et glat bræt, som skal være mindst en halv meter langt.

1. Mal valnøddeskallen, så den kommer til at ligne en mariehøne eller noget andet, som du selv vælger.

2. Anbring den ene ende af brættet på en stak bøger, så det kommer til at hælde lidt.

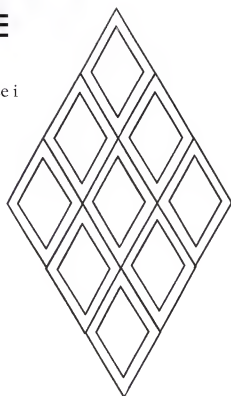
3. Anbring en glaskugle under valnøddeskallen og lad den rulle ned ad brættet.

Lav flere racere og dyst med dine venner eller familie, eller giv dem væk som gave.

TÆL RUDERNE

Rich Latta

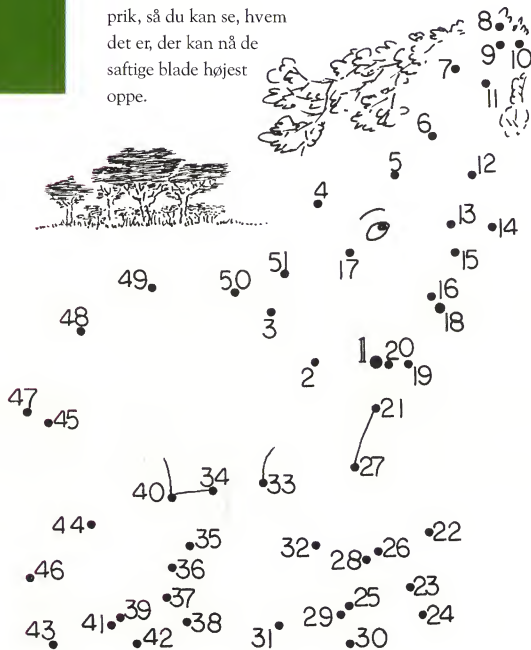
Hvor mange ruder kan du se i figuren her?

FRA PRIK TIL PRIK

Roberta L. Fairall

Tegn en streg fra prik til prik, så du kan se, hvem det er, der kan nå de saftige blade højest oppe.

CUMORAHS SKATTE

Sherrie Johnson

Der findes en høj, som hedder Cumorah, i den østlige del af USA. Den ligner en ganske almindelig bakke, men i mange hundrede år har der ligget en særlig skat gemt i den. Da denne skat endelig blev gravet frem, ændrede den hele verden.

Der var gået mere end 1800 år, siden Jesus havde levet på jorden, og folk havde ændret på hans lærdomme. De forandringer havde skabt forvirring, især for den 14-årige Joseph Smith, som troede på Jesus Kristus og ønskede at følge hans lære. Men de religiøse ledere i Palmyra i staten New York, hvor han boede, havde vidt forskellige meninger om, hvad det ville sige.

Til sidst besluttede Joseph sig for, hvad han måtte gøre. En solskinsmorgen gik han gennem sin fars marker og ind i en lille lund af ahorn-, valnødde- og bøgetræer, hvor han kunne være alene. Om vinteren gik Joseph gerne ud i lunden for at tappe sirup af ahorntræerne, men denne forårsmorgen havde han noget andet i tankerne.

Joseph havde læst i Bibelen, at hvis der var noget, man ikke vidste, så kunne man bede Gud om visdom. Så Joseph fandt et fredeligt sted, hvor han knælede ned for at spørge Gud, hvilken kirke som var den rigtige.

Da Joseph begyndte at udtrykke sine følelser i bøn, blev han overvældet af et tæt mørke. Netop som han følte, at han ville blive slået ihjel, råbte han til Gud om hjælp. Et herligt lys viste sig lige over hans hoved, og det brød den forfærdelige magts greb. I lyset så han to perso-

ner. Den ene pegede på den anden og sagde: »Dette er min elskede Søn. Hør ham!«

Sønnen, Jesus Kristus, fortalte Joseph, at ingen af kirkerne var sande.

Da Joseph senere fortalte folk dette vidunderlige budskab, opdagede han til sin overraskelse, at de blev vrede og begyndte at forfølge ham og hans familie. Men han vidste, at han havde set et syn, og alverdens forfølgelse kunne ikke få ham til at benægte det.

Tre år senere, mens Joseph bad om yderligere vejledning, begyndte et lys at brede sig i det mørke værelse i familiens bjælkehytte. En engel, der kaldte sig Moroni, fortalte Joseph om en hellig bog, som indeholdt evangeliets fylde. Denne bog var skrevet på guldplader og gemt i en høj i nærheden. Da Moroni var forsvundet, lå Joseph og tænkte over oplevelsen. Pludselig blev det atter lyst i værelset, og Moroni viste sig igen og gav det samme budskab. Og han viste sig endnu en gang den nat for at belære Joseph. Netop da Moroni forsvandt den sidste gang, galede en hane udenfor, og sollyset begyndte at smelte natten bort. Joseph stod op og gik ud på marken for at passe sine pligter. Men han var så træt, at han ikke kunne arbejde, så hans far sendte ham hjem for at hvile sig.

Joseph begyndte at gå hjemad, men da han ville kravle over et hegn, faldt han udmattet til jorden. Mens han lå der, viste Moroni sig endnu en gang og gentog budskabet fra aften før. Han sagde så, at Joseph skulle fortælle sin far, hvad der var sket.

ILLUSTREERD AF ROBERT T. BARRETT. LINDAGEN HOOR ANDET ER ANGVEJ

ILLUSTRERET AF PALL MANN

Josephs far forstod, at budskabet stammede fra Gud, og han sagde, at Joseph skulle gøre, som Moroni havde sagt. Joseph skyndte sig ud til højen Cumorah, hvor han fandt den hellige optegnelse i en stenkasse under en stor sten. Atter viste Moroni sig. Denne gang sagde han til Joseph, at han skulle vende tilbage et år senere.

Hvert år gennem fire år gik Joseph ud til Cumorah, og hver gang belærte Moroni ham. Josephs mor, Lucy Mack Smith, skrev senere, at Joseph af og til fortalte familien om det, han havde lært. Han beskrev de mennesker, som havde levet i oldtidens Amerika – deres tøj, transportmidler, byer og bygningsværker, krigsførelse og gudsdyrkelse – som om han havde levet iblandt dem.

På denne tid giftede Joseph sig med Emma Hale, og han fortsatte med at fortælle andre om den åbenbaring, han havde modtaget. Men kun få troede ham, og mange fortsatte med at forfølge ham og hans familie.

I 1827 modtog Joseph pladerne og begyndte at oversætte dem. I 1830 blev Mormons Bog trykt, og Kirken

blev officielt organiseret. I løbet af få måneder bragte missionærer Mormons Bog ud til andre egne af USA og til Canada. Mange mennesker blev rørt af den dejlige Ånd, som ledsagede bogen.

Zina Diantha Huntington Young støjtede første gang på bogen, da hun var 14 år og boede i Watertown i staten New York. Hun skrev senere: »En dag, da jeg kom hjem fra skole, så jeg Mormons Bog, den sære, nye bog, ligge i vindueskarmen i vores dagligstue. Jeg gik hen til vinduet, tog den og fyldtes i den grad af Helligånden, som ledsagede den, at jeg trykkede den ind mod mit bryst med stor glæde og mumlede: 'Dette er sandheden, sandheden, sandheden'« (se *Ensign*, marts 1984, s. 37).

Mormons Bog når ud til hele verden fra højen Cumorah i staten New York. Bogen fås nu på 40 forskellige sprog, og den findes i uddrag på andre 48 sprog.

Mormons Bog er en storslået skat! Dens sandheder er meget, meget mere værd end det guld, de var skrevet på. Den har ændret og vil fortsat ændre verden. □

SABBATS MINDEÆSKE

Paula J. Lewis

ÆSKE: DENISE KIRBY; FOTO: JOHN LUCE

Søndag er en god dag til at tænke på alle de historier fra skriften og andre lektioner, som du har lært i Primary. En sabbats mindeæske vil hjælpe dig til at huske det hele.

Du skal bruge nogle gamle blade, en saks, lim, en æske med låg og en understregningspen (valgfrit).

Find i bladene nogle billeder, som minder dig om de gaver, som vor himmelske Fader og Jesus har givet os. Du kan vælge templer, profeter, blomster, dyr, planter eller åndet, som du er taknemlig for. Hvis du kan få et ekstra nummer af *Stjemen*, så kan du finde gode billeder i det, men andre blade kan også bruges.

Klip nogle af billederne ud og lim dem på æsken og låget. Hvis du har lyst, kan du også skrive dit navn på æsken ved at lime bogstaver fra bladene på den eller skrive det med en pen. Læg resten af billederne ned i æsken.

Hver uge, når du kommer hjem fra Primary, kan du åbne din mindeæske og tilføje nye tegninger, du har lavet, eller materiale, som du har fået i Primary. Senere på dagen kan du gennemgå æsken med dine søskende eller forældre. I kan skiftes til at tage et billede op og sige, hvad det minder jer om. Det kan give jer ideer til taler til Primary eller lektioner til familieaften. □

MINE EVANGELISKE STANDARDER

Karen Ashton

»Og vi vil prøve dem hermed for at se, om de vil gøre alt, hvad Herren, deres Gud, vil befale dem« (Abraham 3:25).

Vor himmelske Fader har givet dig din hand-
lefrighed – magten til at vælge mellem rigtigt
og forkert, godt og dårligt.

Når du vælger at gøre det rette, sætter du en standard for dig selv. En standard er et mønster, som leder dit liv. Gode standarder vil hjælpe dig til at holde Guds bud og være lydige.

»Mine evangeliske standarder«, som findes bag på Primars hæfte *Mine præstationsdage*, kan hjælpe dig til at sætte standarder for dit liv. Brug disse standarder som en ledestjerne. De vil hjælpe dig til at træffe vigtige beslutninger og være lydige.

På næste side finder du et sæt »Mine evangeliske standarder«-kort. Under »instruktioner« kan du finde forslag til, hvilke aktiviteter disse kort kan bruges til. På det tomme kort kan du selv skrive en standard, som vil hjælpe dig til at være lydige mod vor himmelske Faders bud.

Lad os høre, hvordan du bruger »Mine evangeliske standarder« til at træffe vigtige beslutninger. Skriv om dine oplevelser og send det til:

»Mine evangeliske standarder«

Sjemen

Borups Allé 128, 1. th

2000 Frederiksberg

Instruktioner

Tag side 15 ud af tidsskriftet og klip forsigtigt kortene ud langs de optrukne streger. Kortene kan forstærkes med gennemsigtig tape. Du kan bruge kortene til disse aktiviteter:

1. Ved en familieaften kan du bede din familie sætte sig i en rundkreds. Mens de synger »Vælg det rette« (Børnens sangbog, nr. 82), sender du et af kortene fra »Mine evangeliske standarder« rundt i kredsen. Når sangen er

forbi, skal det familiemedlem, som har kortet, læse standarden højt og fortælle, hvordan den standard kan hjælpe vedkommende til at vælge det rette. Vælg et nyt kort hver gang.

2. Vælg et af kortene, som du lærer udenad, og så efterlever du den standard i en uge. Læs kortet mange gange hver dag og tænk over, hvordan du kan efterleve den standard.

3. Lim to konvolutter på et stykke papir. Læg alle kortene i den ene konvolut. Når du har lært en standard udenad, lægger du det pågældende kort ned i den anden konvolut.

4. Del dine venner eller din familie op i to hold. Giv hvert hold et kort. Bed dem syng en strofe fra så mange Primary- eller kirkesange, som de kan komme i tanker om, som kan hjælpe dem til at huske den standard. Skift kort efter hver omgang.

5. Hvis dine forældre giver dig lov, kan du bringe kortene rundt omkring i huset, så de kan minde dig og din familie om standarderne. Du kan for eksempel sætte »Jeg vil kun læse og se det, som er min himmelske Fader velbehageligt« oven på fjernsynet.

6. Når du opdager, at dine venner eller en fra din familie holder en af standarderne, så skriv dem en lille seddel, hvor du siger, at du har bemærket det.

Forslag til fællestid

1. Indbyd flere forældre til at fortælle om deres familierog-
ler og om, hvorfor det er vigtigt, at børnene i deres familie
adlyder de regler. Drøft de regler for venlighed og ærbødigh-
hed, som gør Primary til et dejligt sted at være.

2. Læs 2 Mos 20:7 højt sammen med børnene. Forklar, at
vor himmelske Faders og hans Søn Jesu Kristi navne er hel-
lige og betydningsfulde. Det er derfor, vi bruger vor himmel-
ske Faders og Jesu Kristi navne med ærbødighed.

3. Lad børnene syng »Når min moder kalder« (Børne-
nes Sangbog, nr. 71). Lad dem mime de ting, som deres
forældre måske ville bede dem om at gøre. □

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil huske min dåbspagt og lytte til Helligånden.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil være ærlig over for vor himmelske Fader, andre og mig selv.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil søge gode venner og behandle andre venligt.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil klæde mig sømmeligt for at vise respekt over for vor himmelske Fader og mig selv.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil kun læse og se det, som er behageligt for vor himmelske Fader.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil kun lytte til musik, som er behageligt for vor himmelske Fader.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil bruge vor himmelske Faders og Jesu navn med ærbødighed. Jeg vil ikke sværge eller bande.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil bevare mit sind og mit legeme helligt og rent, og jeg vil ikke deltage i noget, som skader mig.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil gøre det på sabbatten, som vil hjælpe mig med at føle mig tættere på vor himmelske Fader.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil vælge det rette. Jeg ved, at jeg kan omvende mig, når jeg gør noget forkert.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

Jeg vil leve nu, så jeg er værdig til at tage til templet og udføre en mission. Jeg vil følge vor himmelske Faders plan for mig.

MINE EVANGELISKE
STANDARDE

<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p>
<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>
<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p>
<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>
<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p> 	<p>MINE EVANGELISKE STANDARDER</p>
<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>	<p>JEG ER GUDS BARN <i>Jeg ved, at min himmelske Fader elsker mig, og jeg elsker ham. Jeg kan bede til min himmelske Fader når som helst og hvor som helst. Jeg stræber efter at følge Jesus.</i></p>

HVORDAN KAN JEG FØRHINDRE, AT BANDEORD TRÆNGER IND I MIT SIND?

Spørgsmål: Jeg hører banden hver eneste dag henne i skolen og fra folk omkring mig. Jeg har opdaget, at jeg tænker disse bandeord, selvom jeg ikke siger dem. Hvordan kan jeg forhindre, at bandeord trænger ind i mit sind?

Svarene er ment som en hjælp, og er ikke udtryk for Kirkens officielle lære.

VORES SVAR:

Det er deprimerende, når man lader være med at bruge bandeord og så alligevel oplever, at de dukker op i ens tanker. Og desværre er der så en chance for, at nogle af disse ord vil ryge ud af munden på én.

Mange af vores læsere foreslår, at siden man ikke kan tænke på to forskellige ting på én gang, bør du fylde dit sind med gode tanker, som for eksempel en salme, en primarysang eller et skriftsted, når de dårlige ord dukker op i dit sind. Hvis du er omhyggelig og fortsætter med at erstatte dårlige tanker med gode, vil bandeordene til sidst holde op med at dukke op i dine tanker.

Den værste form for banderi er at bruge Herrens navn til løgn. Vor himmelske Fader og hans Søn Jesus Kristus fortjener vores dybeste respekt.

Som medlemmer af Kirken har vi påtaget os Jesu Kristi navn. Det vil sige, at vi repræsenterer Frelseren i alt, hvad vi gør og siger. Bandeord og sjofelheder hører ikke hjemme i vores ordforråd.

Præsident Gordon B. Hinckley gav os det råd: »Tal et pænt sprog. Der er så meget snavset og tarveligt sprog disse dage ... Et sådant sprog fortæller andre, at jeres ordforråd er så ekstremt begrænset, at I ikke kan udtrykke jer uden at række ned i rendestenen efter ord ... Et beskidt sind udtrykker sig selv med et beskidt og blasfemisk sprog. Et rent sind udtrykker sig selv med et sprog, der er positivt og opløftende, og i handlinger, som bringer lykke til hjertet« (Sjernen, juli 1996, s. 50).

Vi må gøre det helt klart for dem, som vi omgås og som misbruger Herrens navn, at et sådant sprog støder os.

Ofte bruger folk den slags ord uden at tænke over det.

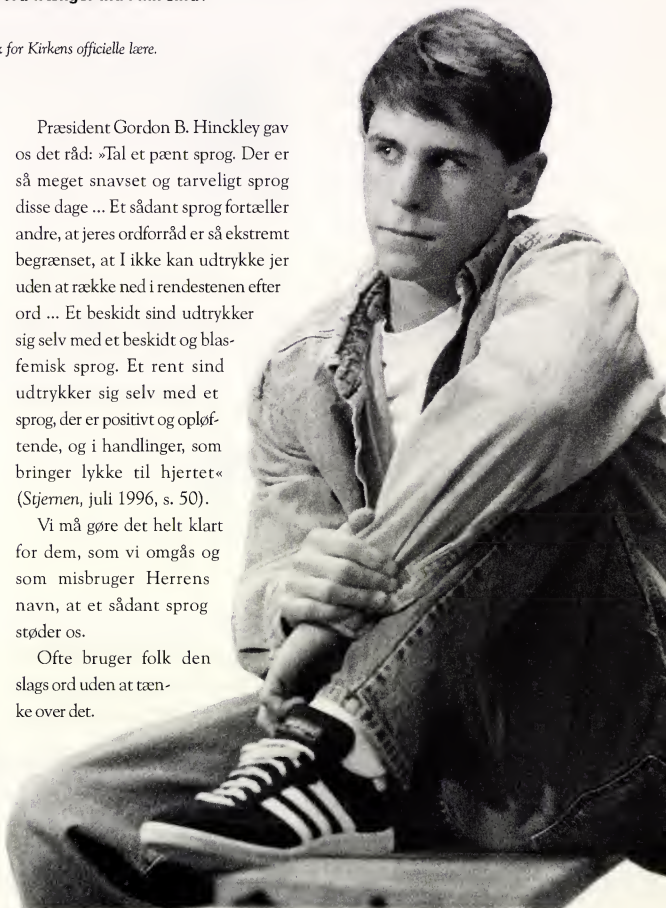

FOTO: MATT REIER

Måske er de vokset op blandt folk, der bander, og har næsten ubevidst tillagt sig den vane. Når man påtaler deres vane, udtrykker mange af disse mennesker et ønske om at holde op. Hvis det er folk, som vi omgås ofte, kan vi hjælpe dem ved at sætte et godt eksempel og foreslå andre vendinger. Disse forslag kan fremsættes med humor og på en venlig måde, så man ikke sårer dem.

Vi kan også holde dårligt sprog ude af vores tanker ved at undgå underholdning, som gør brug af eder. Desværre er det sådan, at jo mere beskiddet sprog vi hører, desto mindre ryster det os.

Ligesom på andre områder, hvor vi ønsker at forbedre os, kan vi bede vor himmelske Fader om hjælp til at holde vores tanker rene. Hvis vi udøver tro på vor himmelske Fader og gør vores bedste for at omvende os, »(vil) Herren, den Almægtiges Ånd (udvirke en) stor forandring hos os eller i vore hjerter, så at vi ikke mere er tilbøjelige til at gøre ondt, men bestandigt gøre godt« (Mosiah 5:2).

LÆSERNES SVAR:

Jo ivrigere vi er efter at følge Frelsens belæring, desto mere prøves vi. Men prøvelser skal ikke bringe os til fald, de skal få os til at sejre over fri-

stelser og ugudelighed. Hvis det lykkes os at fjerne alle ugudelige ord fra vores sind, vil vi sejre ved at modtage sandhedens og fredens ord

*Erik Mattsson, 21,
Örebro Gren,
Stockholm Stav,
Sverige*

Når vi bringer vores prioritering i orden ved at faste, bede, deltage i Kirkens møder, seminar og firesides, vil det hjælpe os til at undgå dårlige tanker. Husk kong Davids ord: »Dine ord er en lygte for min fod, et lys på min sti« (Sl 119:105).

*Eldste Pouono
Lameko, 21,
Lepale Ward,
Apia Øst Stav,
Samoa*

Når vi hører banderi, bør vi huske på, at Jesus sagde Kristus sagde: »På dommens dag skal mennesker aflægge regnskab for ethvert tomt ord, de har talt« (Matt 12:36).

*Eldste Joel T.
Labtic, 20,
Missionen på Guam
i Mikronesien*

Nedbrydende ord sårer min ånd og de mennesker, som holder af mig. Venlige ord gør ikke alene andre glade, de får os også til at have det godt med os selv. »Liflige ord er flydende honning, sød for sjælen og lægedom for kroppen« (Ordsp 16:24).

*Rossana Jurupe
Franco,
El Porvenir Ward,
San Luis Stav,
Lima, Peru*

Når som helst jeg hører folk, der bander, tænker jeg på min pagt med min himmelske Fader og beder om hjælp til at glemme de ord, jeg lige har hørt.

Sæt det som et personligt mål at udrydde eder og bandeord fra dit sind og lad Helligånden vejlede dig, eftersom »de, der er kloge ... har ... taget den Helligånd til vejleder« (L&P 45:57).

*Eldste Randy
Fernando,
Davao Missionen,
Filippinerne*

Vi bruger vores handlefrihed, når vi bestemmer os for, hvilke tanker vi vil huse. Hvis vi har fået den vane at bande i tankerne, så er det bedst at benytte vores handlefrihed til at stoppe den vane nu og erstatte den med gode

tanker. Hvis vi vil gøre det, vil vores byrder blive lettere.

*Elia Vasega, 22,
Maagiagi Ward,
Apia Stav, Samoa*

Tanker kan blive til handlinger, så det bedste man kan gøre, når dårlige tanker kommer ind i vores sind, er at erkende, hvor disse tanker kommer fra og så distancere os fra den kilde. Vi kan også vælge en »slagsang,« hvis man kan kalde det det, som kan hjælpe os til at glemme disse tanker, eller vi kan bede en bøn for at erindre os selv om, hvem vi er.

*Ældste Paris
Goyeneche,
Paraque Barón Ward,
Banfield Stav,
Buenos Aires,
Argentina*

Vores sprogbrug afhænger af, hvordan vi behersker vores sind, og hvilket syn vi har på os selv. Hvis vi ser os selv i et negativt lys, bør vi stræbe efter at øge vores selv værdsfølelse. Det vil give os selvtillid, mod og tro til bedre at modstå livets modgang uden at bruge bandeord.

*José Osés,
Conchalí 11. Ward,
Conchalí Stav, Santiago, Chile*

Jeg er politibetjent, og jeg hører konstant folk fortælle sjofle vittigheder og bande. Når det sker, søger jeg at vende samtalen til noget bedre eller at lukke det ude ved at koncentrere mig om mit arbejde.

I min situation er det vigtigt, at mine kolleger kender mine standarder. Det gør, at de respekterer mig, og når de er sammen med mig, undgår de at sige noget, som virker stødende.

*Robison Rogério
Faria dos Santos, 29,
Vitoria da Conquista
1. Gren,
Vitoria da Conquista
Distrikt, Brasilien*

Det er ikke let at holde op med at bande. Men hvis du tænker på den ubegrænsede kærlighed, som vor himmelske Fader nærer for os, så vil vi end ikke føle os fristet til at bande mere, når vi har kæmpet hårdt for at undgå det i et par uger.

*Moises Amorcho, 26
Amersfoort Ward,
Apeldoorn Stav,
Holland*

Eftersom vores tanker gør os til det, vi er, og eftersom vi skal stræbe efter at blive som Jesus Kristus, så må vi lære

at tænke som han. Da Herren modstod de tre fristelser i ørkenen, afviste han straks Satan med nogle passende skriftsteder, som han havde lært udenad. Ligesom Kristus kan vi bruge den samme teknik til at modstå fristelser.

*Elisangela da Silva Oliveira, 17,
Itapevi Gren,
Osasco Stav, Brasilien*

*Du kan bistå med at gøre SPØRGS-
MÅL OG SVAR bedre ved at svare
på spørgsmålet herunder. Send dit svar
inden den 1. april 1997 til STJER-
NEN, Bonups Allé 128, 1., th, 2000
Frederiksberg. Skriv dit navn, alder, by,
ward og stav i dit svar. Hvis det er
muligt, må du også gerne vedlægge et
foto af dig selv. Dette foto returneres
ikke. Hvis dit svar er af fortrolig karakter,
kan du bede om, at dit navn ikke
offentliggøres. Ikke alle svar vil blive
benyttet.*

Spørgsmål: Nogle mennesker har det med at prale af, hvor mange generationer deres familie har tilhørt Kirken. Jeg er omvendt til Kirken. Betyder det virkelig noget, om man er i familie med dem, der var pionerer i Kirken i ens land? □

Ressourcer til nye undervisere

Patricia P. Pinegar

Primarys præsidentinde

Når jeg er rejst omkring i min egenskab af præsidentinde for Primary, har jeg truffet mange gode hellige, hvoraf nogle var forholdsvis nye i Kirken, og de bestræbte sig alle på at tjene, så godt de kunne. Jeg har ofte spurgt mig selv: *Hvordan kan vi hjælpe disse gode mennesker? Hvordan kan vi styrke vores nye undervisere og vores nye ledere?* Jeg har tænkt på fem ressourcer, som er tilgængelige for os alle.

Bøn: Jeg bærer vidnesbyrd om, at bøn er vores mest værdifulde hjælpekilde. Et af de tidspunkter, hvor jeg aller- mest nyder at tale med min himmelske Fader er, når jeg kører fra mit hjem i Provo i Utah til Kirkens hovedsæde i Salt Lake City. Jeg har haft vidunderlige åndelige oplevel- ser på disse ture, som har hjulpet mig i min kaldelse. Jeg ved, at alle ledere og undervisere kan få den nødvendige hjælp i deres kaldelser gennem bøn.

Skriftstudium: Skrifterne giver os hjælp og svar på vores spørgsmål. En dag følte jeg en dyb bekymring for denne verden, hvor der er så meget sorg og ødelæggelse. Jeg spekulerede på, hvordan vi kunne påvirke børnene. Så fandt jeg et skriftsted, som gav mig håb, nemlig Esajas 11:9: »Ingen voldere ond eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg; for landet er fyldt med kundskab om Herren, som vandet dækker havets bund.«

Selvom dette skriftsted beskriver Tusindårsriget, så tror jeg, at det var et stærkt svar på mit spørgsmål: »Hvordan kan vi påvirke børnene i Primary?« Primary og hjemmene kan hjælpe børnene bedre, når de er fyldt med »kundskab om Herren.«

Et fortsat studium af skrifterne giver trøst og øget kund- skab om og forståelse af evangeliske principper.

Håndbøger og ressourcer: Håndbøger er en vigtig hjælpekilde i kaldelser i Kirken. Studér håndbøger og til- læggene. Blev en »håndbogsekspert« med hensyn til din kaldelse. Find ud af, hvilke andre undervisningsmidler, som er tilgængelige gennem Kirkens distributionscentre.

Råd: At sidde i råd med præstedømmeledere er en anden værdifuld hjælpekilde i en kaldelse. Præsident Stephen L. Richards, der var førsteråd giver i Det Første Præsidentskab i 1953, sagde: »Jeg tøver ikke med at love jer, at hvis I vil rådføre jer med hinanden i jeres råd, sådan som det for- ventes af jer, så vil Gud give jer løsninger på de problemer, som I står overfor« (citeret i *Stjernen*, januar 1994, s. 73).

Vi rådfører os med hinanden flere steder end bare ved de fastsatte wards- og stavsrådsmøder. Det foregår også ved præsidentskabsmøder, lederskabsmøder og i hjemmet. Råd er de situationer, hvor vi lytter til hinanden og taler om vores bekymringer. Det er i vores rådsmøder, at vi løser problemer og fremlægger planer, som kan hjælpe andre.

Genkende Ånden: Af og til spekulerer nye undervi- sere på, om de nu også underviser med Ånden. Hvordan kan vi vide, om Ånden er til stede? Ånden manifesterer sig på mange måder. Den kan få det til at brænde i brystet på os, fjerne tvivl og indgyde os fred i sindet, lede os til at gøre godt, fylde vores sjæl med glæde og give os tro og kærlighed (se L&P 6:23; 9:7-9; 11:12-13; Gal 5:22-23). Ånden kan også hjælpe undervisere til at forstå elevernes behov og hvad de skal lægge vægt på i lektionen.

Når du mærker disse følelser, mens du underviser, når du ser elevernes ønske om at gøre godt, når du føler fred og kærlighed og glæde i dit klasseværelse, så fortæl dine elever om disse følelser. Hjælp børnene til at genkende Ånden tilstedeværelse i deres liv. Det vil være til stor vel- signelse for dem.

Hver af disse ressourcer kan hjælpe os som undervisere og ledere til at skærpe vores evner og gøre os bedre beredt til at udføre vores kaldelser i Kirken. Når vi gør det, vil vor himmelske Fader velsigne og styrke os og fylde vores sind og hjerte med måder, hvorpå vi kan velsigne børnene. □

Fra en tale holdt i marts 1995 ved Primarys åbent hus- arrangement.

ET FORMÅL MED VORES TRÆNGSLER

Edimar Botelho Superti

I 1991 mistede min elskede mand Gilberto livet ved en lastbilsulykke i Pôrto Alegre i Brasilien. Hans død kom som et chok. Vi havde alle været lykkelige og raske. Vi havde endda for nylig glædet os over Gilbertos dåb. Resten af familien – Gisele, Pablo og jeg – havde været medlem af Kirken et stykke tid.

Desværre overvandt børnene og jeg ikke vores tab særlig hurtigt. Dagene gik, men intet syntes at mindske vores smerte eller følelse af håbløshed.

Så fik vi at vide, at vi ikke ville få nogen erstatning fra forsikringen, fordi vi ikke havde den fornødne dokumentation. Vi blev nødt til at sælge vores hus og vore møbler, fordi vi ikke længere kunne betale afdragene. Tre måneder senere købte vi en lille lejlighed. Men der var ikke rigtig noget, der kunne opmuntre os.

Vi tilbragte tre uheldige år i den lejlighed. Den skole, som jeg arbejdede på, syntes at blive mere og mere ubehagelig. Børnene havde også problemer i deres skole. De blev drillet af de andre børn, fordi de var medlemmer af Kirken. I stedet for at blive bedre, syntes vores liv at blive stedse mere ulideligt. Vi begyndte at miste håbet,

og vi holdt op med at komme i Kirken.

Nogen tid senere besluttede vi at flytte til en by i en anden stat. Vi mente, at vi ved at flytte til Florianópolis kunne lægge sorgen bag os.

Vi ankom dertil med de beskedne midler, som vi havde fået ud af salget af vores lejlighed. Men alting var meget dyrt, og vi blev snart mismodige. Men så i påskeferien 1994 tog vi ud for at se på et nyt hus i et kvarter, som hed English Beach. Vi tog kun derud af nysgerrighed, for vi ventede ikke, at vi ville synes om det, og vi var slet ikke klar over, hvilke velsignelser vor himmelske Fader havde i vente til os der.

Vi nåede ud til huset og talte med ejeren, en mand fra Argentina, som skulle tilbage til sit fædreland. Han var villig til at sælge huset for et hvilket som helst beløb, bare han kunne få det kontant. Det var et pragtfuldt hus, stort og smukt. Vi knælede og takkede vor himmelske Fader for denne vidunderlige velsignelse. Vi skammede os over at have haft så ringe tro på ham. Men huset var kun en begyndelse.

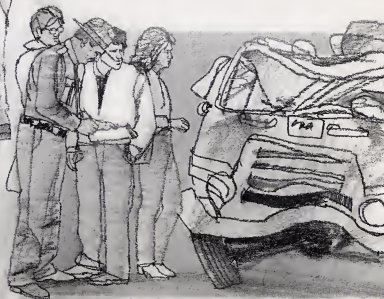
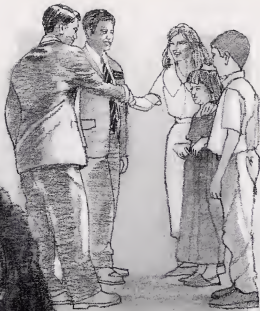
To måneder senere traf vi de lokale SDH-missionærer og fik at vide, hvor Kirken holdt sine møder. Kort efter gik

vi regelmæssigt i kirke. Medlemmerne viste stor omsorg for os. De viste os, at vi tilhørte en stor familie, nemlig Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges familie. Og som dagene gik, blev vi lykkeligere og lykkeligere.

Da foråret kom nogle måneder senere, steg huslejerne i byen, og det blev alt for dyrt for grenen at blive i de lejede lokaler. Derfor begyndte grenen at holde sine møder i vores hjem. Vi åbnede vores døre for grenen, og grenen åbnede sit hjerte for os.

Da vi kom til Florianópolis, var der kun få medlemmer. Nu er vores lille mødesal fuld. Begge mine børn har været kaldet som stavmissionærer. Jeg tjener som pianist og underviser i Hjælpeforeningen. Vores familie planlægger at tage til templet i São Paulo for at blive beseglet til hinanden.

I dag ved jeg, at der selv i vores værste prøvelser er et formål med trængslerne. Vi har erkendt, at det var meningen, vi skulle til English Beach, og vores svære år har lært mig, at der ikke er nogen større glæde end at tjene Herren. Nu ved jeg, at skønt min mand blev taget fra os, så har vor himmelske Fader ikke glemt os. Han vil altid sørge for os. □

Til venstre:
Søster Supersti.
Herunder:
Hendes to
børn Pablo og
Gisele.

Troens arv

R. Val Johnson

I år fejrer vi 150 året for den store mormonudvandring i 1847. Men de sidste dages hellige pionerers virke begyndte faktisk længe før 1847. Ja, faktisk var den allerførste sidste dages hellige pioner profeten Joseph Smith, som banede vejen for Jesu Kristi evangeliums gengivelse, da han knælede i en lund i 1820 i sin søgen efter evige sandheder.

De, der tror på hans vidnesbyrd om, at Faderen og Sønnen viste sig for ham, var også pionerer. De lagde Kirkens grundvold i staten New York i USA, og da forfølgelserne jog dem bort, organiserede

de Kirken igen i Ohio. Og så i Missouri. Og atter i Illinois.

Da profeten Joseph Smith blev myrdet i 1844, var Kirkens solidt forankret. Men den manglede et sted, hvor den kunne vokse og udvikle sig i fred for forfølgelser. Og da forfølgelserne atter begyndte, forlod de hellige endnu engang deres hjem, denne gang for at påbegynde deres dramatiske vandring til Rocky Mountains.

På de følgende sider fejrer vi den udvandring, som var blevet påbegyndt mange år tidligere i en lille lund i New York. Billederne blev

taget i forbindelse med indspilningen af filmen *Legacy (Arven)*, som vises til besøgende i Joseph Smith Bygningen i Salt Lake City. Billederne ledsages af udtalelser fra de oprindelige pionerer, der gennemlevede det, som vi ser i filmen. Det er vores håb, at ord og billeder i forening vil minde os om den arv, som disse pionerer efterlod os. Og må vi, når vi erkender vores gæld til dem, forny vores beslutning om at følge i deres fodspor. At vi, ligesom dem, vil gøre alt, hvad vi bliver bedt om for at opbygge Gud rige over hele jorden.

A F T R O F R A P A L M Y R A T I L R O C K Y M O U N T A I N S

Ohio

New York

Til højre: I filmen *Legacy* bliver den unge Eliza Williams medlem af Kirken i staten New York i 1830, da hun læser et eksemplar af Mormons Bog, som hun har fået af Joseph Smith.

Det var i Fayette i New York, at Kirken blev organiseret den 6. april 1830. Blandt de 56 venner og troende, som var til stede ved det møde, var en 11-årig dreng ved navn David Lewis. David fortalte senere: »(Efter mødet) gik jeg hjem og spurgte min mor, om hun ville give mig lov til at blive medlem af Kirken.«

Hun spurgte: »Hvilken kirke?« Da han fortalte hende, at det var Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, sagde hun: »Ja, David, du må gøre, som du vil, men, David, hele verden er imod dem, selv alle de gode præster.«

David svarede: »Jeg kan lide den måde, Joseph taler på. Han forkynder dåb til syndernes forladelse, hånds-pålæggelse for Helligåndens gave og så videre.«

Blot 29 dage efter at Kirken var blevet organiseret, blev David døbt på sin 12 års fødselsdag af profeten Joseph Smith (David Lewis, minder dikteret til Andrew Jenson, 10. september 1908, SDH Kirkens arkiver, citeret i *Ensign*, september 1978, s. 26).

I filmen forlader Eliza og hendes familie New York, da voldsomme forfølgelser tvinger den spirende kirke vestpå. Senere træffer Eliza en nydøbt fra England, som hun gifter sig med.

Da de hellige forlod New York, slog de sig først ned i Kirtland i Ohio. Da de ankom dertil, mødte de mange mennesker, som var rede til at tage imod det gengivne evangelium.

Blandt dem, som således var blevet beredt, var Newel K. Whitney og hans hustru Elizabeth Ann. De to tog imod evangeliet i 1830, efter at missionærer havde efterladt et eksemplar af Mormons Bog i deres hjem. I løbet af de næste to årtier flyttede familien Whitney med de hellige fra Kirtland til Missouri og videre til Illinois, mens de samtidig ofrede tid, talenter, familiekontakt og penge på at opbygge Kirken.

Newel, der var aktiv i Kirkens ledelse, var ofte væk fra Elizabeth Ann: »Under alle disse adskillelser fra min mand,« skrev hun, »føjte jeg på intet tidspunkt trang til at mukke eller beklage mig ... Jeg var glad for at lade ham give alt, både tid, talenter og evner i Guds riges tjeneste, og de forandringer i vores omstændigheder og omgangskreds, som var resultatet af, at vi tog imod evangeliet, har aldrig voldt mig et øjebliks sorg« (»A Leaf from an Autobiography,« *Woman's Exponent*, 1. oktober 1878, s. 71).

Missouri

En åbenbaring til profeten Joseph Smith sendte grupper af sidste dages hellige til Missouri for at grundlægge Zion. Men det varede ikke længe, før pøblen angreb dem. I disse scener fra *Legacy* ankommer familierne til Missouri (1); snart ruller pøblen nogle af de hellige i tjære og fjer (2), stormer trykkeriet (3), angriber bosættelsen ved Haun's Mill (4) og tvinger til sidst de hellige bort (5).

James og Drusilla Hendricks ankom til Missouri i 1836. I 1838 blev James lammet af en pistolkugle. I det næste års tid plejede Drusilla ham, mens hun holdt pøblen stangen og gjorde, hvad hun kunne for at holde sin familie i live.

Så oprandt den dag, hvor de spiste det sidste mad, som de havde. Så »begyndte konflikten i mit sind,« skrev

Drusilla. Hun huskede sine forældres advarsel om, at hendes mand ville blive slået ihjel, og hun spurgte sig selv: »Er du ikke ked af, at du ikke lyttede til dem?« Men hun besvarede sit eget spørgsmål: »Nej, jeg er ej. Jeg gjorde det rette. Hvis jeg dør, så er jeg glad for, at jeg er blevet døbt til mine synders forladelse, for jeg har en ren samvittighed.« Så hørte hun en stille, sagte røst, som sagde: »Hold ud, for Herren vil sørge for jer.' Det lovede jeg at gøre, for jeg ville sætte min lid til ham og ikke mukke.«

James overlevede, og skønt han forblev invalid, så klarede familien rejsen til Utah, forenet i troen og håbet (i Kenneth W. Godfrey og andre, *Women's Voices: An Untold History of the Latter-day Saints*, 1982, s. 96).

4

3

Illinois

De helliges næste samlingssted var Nauvoo, en by, som de opførte på drænedes sumpområder i Illinois. Nyomvendte søgte tilflugt der (1) og hjalp med til at bygge det nye tempel (2, 3).

En af de grupper sidste dages hellige, som kom til Nauvoo, blev anført af en fri sort kvinde, som havde taget imod evangeliet i Connecticut og delt det med sine slægtninge. Da de hellige i det område gjorde sig klar til at rejse til Nauvoo i 1843, sluttede Jane Manning og otte af hendes slægtninge sig til dem. Men da gruppen gik om bord i et skib i Buffalo i New York, nægtede kaptajnen, at lade familien Manning sejle med. I stedet for at vende om begyndte familien at vandre til Nauvoo, som lå 1300 kilometer derfra. Det var i oktober måned, og vejret var begyndt at blive koldt.

»Vi gik, indtil vores sko var slidt i stykker,« sagde Jane, »og vores fødder blev ømme og revnede og blødede, så man kunne se vores blodige fodaftryk, der hvor vi havde gået. Vi gjorde holdt og forenede os i bøn til Herren. Vi bad Gud den evige Fader om at hele vores fødder, og vores bønner blev besvaret, og vores fødder blev helet.«

Gruppen ankom til Nauvoo sent det år, og profeten tog med glæde imod dem. »Nu er I blandt venner,« sagde han, »og I vil blive beskyttet.« »Du må ikke græde,« sagde han til Jane, »her tørrer vi alle tårer« (»Biography of Jane E. Manning James,« SDH-Kirkens arkiver, 2, 3-4).

Efter profetens død forlod de hellige deres trygge hjem i Nauvoo, satte over Mississippi-floden (4) og rejste de 500 kilometer til det vestlige Iowa, hvor de slog lejr for vinteren.

3

4

Vejen vestpå: Kortet på denne side viser USA, som det så ud i 1847, og skildrer de sidste dages helliges udvandring. For nogle begyndte rejsen i staten New York, hvor Kirken blev organiseret i 1830. Andre sluttede sig til dem på vejen. For

mange omvendte begyndte rejsen i Europa. Fotos fra filmen *Legacy* illustrerer de helliges historiske vandring.

I filmen opmuntrer Eliza, der nu er bedstemor og bor i Salt Lake City, sit barnebarn til at holde pionerernes arv af tro i live.

New Hope

Salt Lake City

MEXICO

INDIANERTERRITORIET

IOWA

Winter Quarters

Independence

MISSOURI

Los Angeles

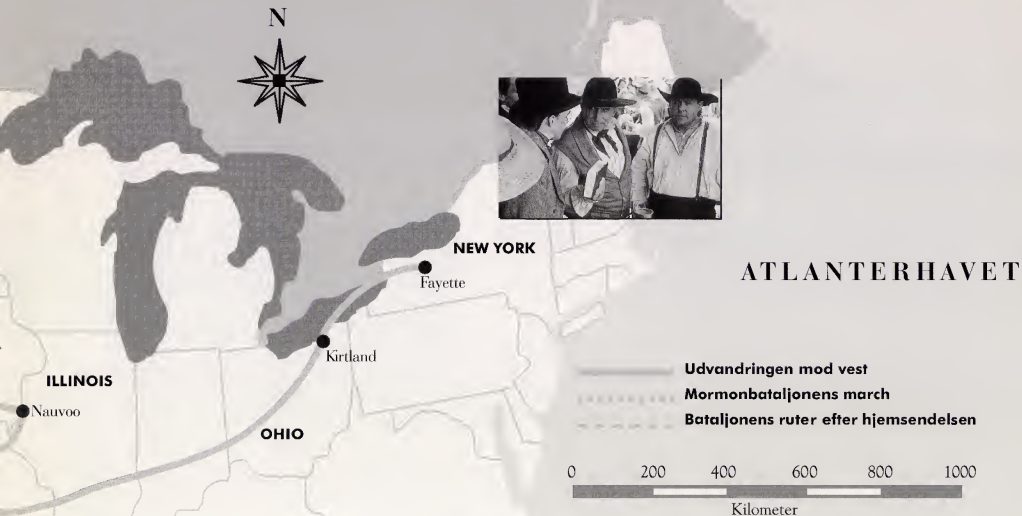
Mormonbataljonen

I 1846, netop som de hellige gjorde sig klar til at begive sig vestpå fra deres lejr i Iowa, fik man besked om, at den amerikanske regering ville have 500 sidste dages hellige organiseret til en bataljon, fordi USA var kommet i krig med Mexico. Mange var chokerede ved tanken. Regeringen havde intet gjort for at hjælpe de hellige i deres prøvelser. Men Brigham Young og de øvrige ledere mente, at de hellige kunne vise deres loyalitet ved at melde sig, og derved kunne de også støtte

udvandringen økonomisk. Bataljonens lønninger kunne finansiere de helliges rejse til Rocky Mountains.

Men medlemmerne af »mormonbataljonen« havde svært ved at efterlade deres kære i denne vanskelige situation. William Hyde skrev: »Tanken om at skulle forlade min familie i denne svære stund er ubeskrivelig. De var langt fra deres fødeegn, ude på en ensom prærie uden nogen anden bolig end en vogn, mens den bagende sol brændte over dem og med udsigt til,

Sørejsen

at de stadig ville befinde sig i de samme triste omgivelser, når de kolde decembervinde begyndte at hyle ... De fleste af bataljonens medlemmer forlod deres familier ... Hvornår vi skulle få dem at se igen, vidste kun Gud. Men vi beklagede os ikke« (i William E. Berrett og Alma P. Burton, *Readings in LDS History: From Original Manuscripts*, 3 bind, 1965, 2:221).

Deres 3300 kilometer lange march til San Diego og Los Angeles, som den gang lå i mexicansk territorium, blev den længste march i USAs militære historie.

Til venstre: I filmen må Eliza se sin mand David drage af sted sammen med mormonbataljonen.

Skønt de fleste hellige foretog rejsen vestpå over land, var der også nogle, der valgt søvejen. I 1846 gik en gruppe hellige om bord på skibet *Brooklyn* og sejlede fra New York City rundt om Sydamerikas sydpynt og op til vestkysten af det, der dengang var det nordlige Mexico. Rejsen varede et halvt år og var på over 27.000 kilometer. En del af gruppen blev der og grundlagde en koloni, som blev kaldet New Hope. Andre fortsatte til Salt Lake City.

En sørejse var den eneste mulighed for de omvendte fra Europa, som fulgte kaldet til at samles med de hellige i Amerika. Jane Rio Griffiths Baker fortæller noget om livet til søs under sin rejse fra England:

»Sommetider finder de musikalske af os sammen og slår nogle toner

an, til andre tider samles (vi) for at småsnakke, og på den måde ... fordriver vi tiden. Når vi løb ind i hårdt vejr, havde vi nok at gøre med at holde os på benene, og (vi) lo ad dem, der ikke var så gode til det, som vi selv var.«

Men de muntre dage afløstes også af dage med trængsler. Jane skrev om sin sorg, da en af hendes små sønner døde af sygdom. »Jeg troede ikke, at hans død var så nært forestående, skønt når jeg så hans lidelser, bad jeg Herren om at afkorte dem. Det har han gjort, og mit højt elskede barn er nu i ånderverdenen, hvor han afventer opstandelsens morgen« (dagbog, SDH-Kirkens arkiver, s. 3-4, 5; retskrivning og grammatik er moderniseret i den engelske udgave).

Udvandringen til Rocky Mountains

Den begivenhed, som måske bedst symboliserer pionerernes tro, er deres udvandring vestpå fra Nauvoo og gennem 2000 kilometer amerikansk øde-

mark. »Forvent ikke, at jeg skal beskrive vores vej, som de kalder det,« skrev Jane Rio Griffiths Baker. »Det er en uendelig række af bakker, dale, moser, mudderpøle, bjælkebroer og sumpe med træstubbe, som rager en lille halv meter op over ... det mudrede vand, så vognene vælter ti gange om dagen, hvis man ikke er på vagt. Åh, hvor jeg dog savner gamle Englands veje! Hver dag håber jeg, at vejen frem vil blive bedre den næste dag, men indtil nu er det kun blevet steds værre« (dagbog, SDH-Kirkens arkiver, s. 22).

Fra Iowa (nærmest til venstre) til Winter Quarters (yderst til venstre) og videre over de store amerikanske prærier (herover) var der kun den vej, som de selv banede.

Trods alle hindringer holdt pionerne ud. Og fordi de holdt ud, klarede Kirken sig. Fra Saltsøddalen drog pionerkompagnier ud for at bosætte sig i andre egne af det vestlige USA, og missionærerne grundfæstede Kirken i lande så forskellige som øerne i Stillehavet, Storbritannien, resten af Europa, Mellem- og Sydamerika, Mellemøsten, Asien og Afrika.

I dag går denne troens arv, som de første pionerer efterlod os, i arv fra

generation til generation, fra pioner til pioner. Det er, som profeten Joseph Smith sagde, at det ville være: »Ingen vanhellig hånd kan hindre dette værk i at skride frem. Forfølgelser kan hærge, pøblen kan samle sig, hære kan ruste sig, bagvaskelse kan nedgøre os, men Guds sandhed vil gå frem, modig, ædel og uafhængig, indtil den har gennemtrængt ethvert kontinent, hjemsogt ethvert himmelstrøg, fejlet gennem ethvert land og lydt i hvert et øre, indtil Guds hensigter er opnået, og den store Jehova vil sige, at værket er fuldført« (*History of the Church*, 4:540). □

DET ER IKKE NOG DEL GLÆDEN S BU

Marisa Whittaker Humphrey

De færreste af os tilbringer hele vores liv som fuldtidsmissionærer, sådan som Ammon og hans brødre gjorde. Og vi vil formentlig heller ikke forkynde evangeliet for en konge. (Se Alma 17-23).

Men det kræver ikke megen tid og indsats at dele evangeliet med andre. Her er nogle forslag til, hvordan du kan behandle din familie og dine venner kongeligt ved at tilbyde dem den største af alle skatte, nemlig Jesu Kristi evangelium.

Gør det enkelt

- Læs dine skrifter og lær så meget som muligt i Kirken og til seminar. Inden du kan dele evangeliet med andre, må du selv have et grundlæggende kendskab til det.

- Lav en liste over de velsignelser, som du nyder som følge af, at du har evangeliet i dit liv, og brug den til at forpligte dig til at missionere.

- Invitér dine venner, som ikke er medlemmer af Kirken, med til aktiviteter i Kirken og lad dem opleve god og sjov underholdnings positive indflydelse.

- Vær begejstret for evangeliet. Lad din begejstring for evangeliet skinne igennem i alt, hvad du gør, så vil andre også fornemme den begejstring.

Del det med andre

- Vær en rigtig ven. Giv dig tid til at vise interesse for det, andre gør, uanset om de så har lyst til at høre om Kirken eller ej.

- Når en ven stiller spørgsmål om Kirken, så invitér vedkommende med til seminar eller et kirkemøde eller læs sammen i skrifterne.

EN HEMMELIGHED

D S K A B M E D A N D R E

- Tjen andre. Tjenestegerning er en god måde at forkynde evangeliet ved sit eksempel. Men husk, at denne tjeneste skal være motiveret af kærlighed og ydes, uanset om vedkommende er interesseret i Kirken eller ej.

- Opløft andre med en positiv indstilling. Hvis dine venner kan se, at du ikke lader dig gå på af småting, så vil det helt sikkert gøre indtryk på dem. Det kan endda være, at de spørger dig, hvorfor du er så glad. Det er jo let at svare på!

Gør dit bedste

- Vær et godt eksempel. Du kan være missionær »til alle tider, i alle ting og på alle steder« (Mosiah 18:9) ved at stræbe efter at leve, sådan som Jesus Kristus ønsker, at du skal leve. Husk på, at du måske er de eneste skrifter, som dine venner nogensinde kommer til at »læse.«

- Ban vejen med Mormons Bog. Skriv dit vidnesbyrd forrest i bogen, understreg Moroni 10:3-5 og giv den til én, du holder af.

- Lad dine venner være med til aktiviteter i dit hjem. Indbyd dem til at deltage i jeres familieaften.

- Gør gode gerninger. Folk bliver imponeret af mennesker, der er oprigtige og uselviske.

Vær modig!

- Bliv ved med at holde af dine venner og inddrag dem i Kirkens fællesskab. Du vil ikke miste venskabet. Faktisk vil de respektere dig, fordi du deler noget med dem, som betyder meget for dig.

- Planlæg en missionærfreside. Bed dine venner og din familie om hver at invitere et ikke-medlem med og bed fuldtidsmissionærerne om at deltage. Følg op på det ved at give gæsterne Mormons Bog og få en aftale med missionærerne.

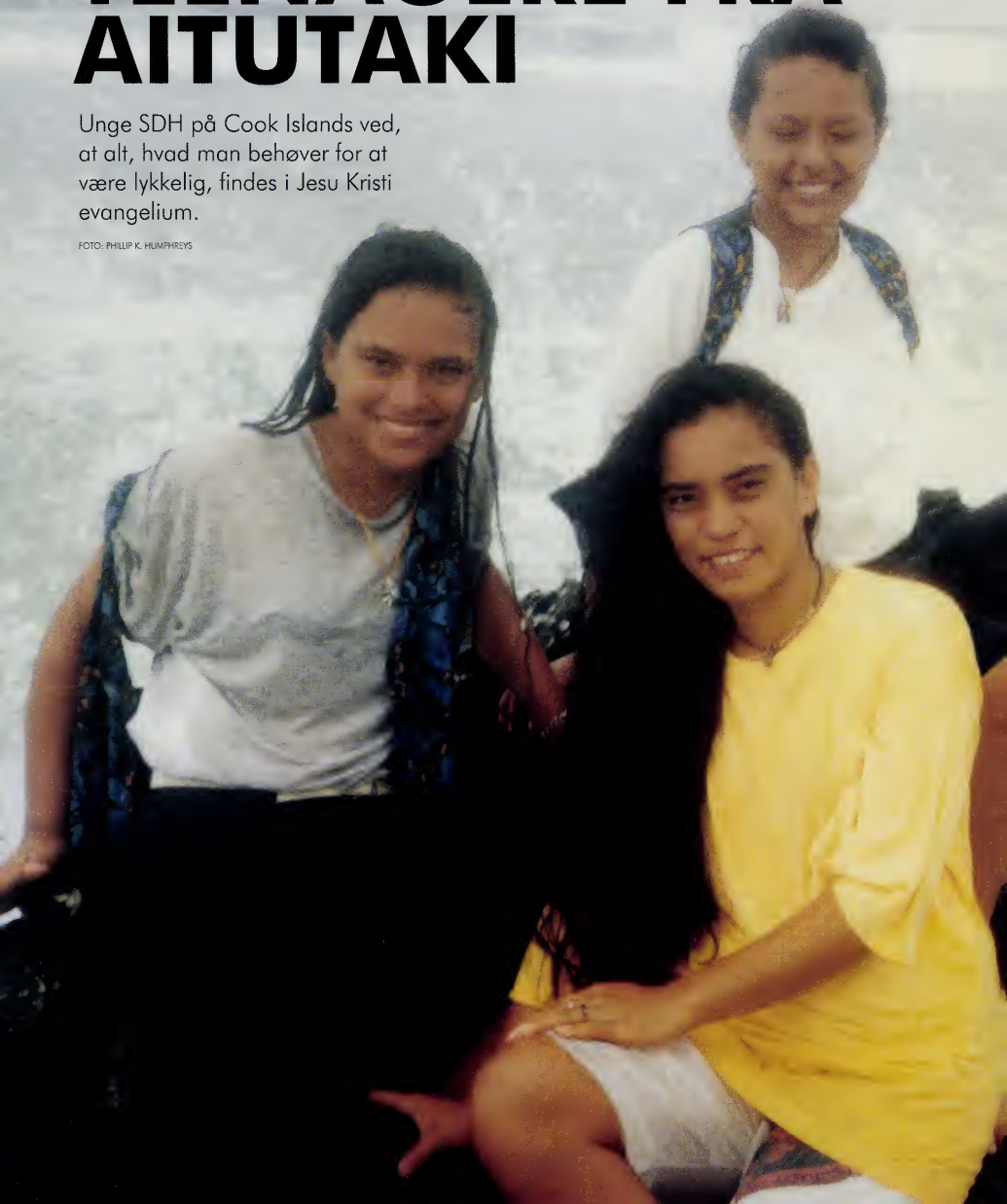
- Tal! I Lære & Pagter 33:8 siger Herren: »Oplad munden, og den skal fyldes, og I skal blive ligesom Nephi for dum.« Der sker ikke noget, hvis du ikke siger noget. Men når du gør det, vil din himmelske Fader hjælpe dig, så du ved, hvad du skal sige. □

TEENAGERE FRA AITUTAKI

Unge SDH på Cook Islands ved, at alt, hvad man behøver for at være lykkelig, findes i Jesu Kristi evangelium.

FOTO: PHILIP K. HUMPHREYS

Mange unge bruger lørdag aften på at søge morskab, noget andet end lektier og pligter. Men hvordan er det at bo på en lille ø? Begrænser det ikke ens muligheder?

De unge på den lille ø Aitutaki i øgruppen Cook Islands i det sydlige Stillehav mener ikke, at deres liv er begrænset. De har fundet forskellige ting at beskæftige sig med på en ø, som ikke har en eneste butik.

Ja, du læste rigtigt. Ikke en eneste. Der er ingen butikcentre, ingen biograf og kun meget få biler.

Men de unge klager ikke. De søger hinandens selskab og aktiviteter i Kirken, blandt andet sport og kulturelle aktiviteter.

»Det bedste ved at bo på en lille, isoleret ø er, at vi ikke har narkoproblemer eller bander,« siger College Mitiau på 17.

Men de kender vel til gruppepres, ikke?

»Hvad er det?« spørger de 20 unge i kor. Men de har dog en form for gruppepres: De unge hjælper hinanden til at forblive aktive i Kirken, selvom de udgør en minoritet på øen. Deres lille gren rummer 90 medlemmer, mens øen har 2500 indbyggere.

Der er ca. 20 unge tilmeldt seminar, og programmet nyder stor succes. De har næsten 100% tilstedeværelse.

Det er ikke altid let at komme op om morgenen, men de ved, at de andre vil savne dem, hvis de ikke møder op.

Seminar opbygger ikke alene deres åndelige styrke, men også deres skolefærdigheder. »Seminar inspirerede mig til at få bedre karakterer og motiverede mig til at komme i gang,« siger Elizabeth Parai,

der sammen med Jamie Rajek var skolens bedste elever i 1994.

Ligesom Elizabeth har Terry Glassie erfaret, at evangeliske værdier påvirker andet end bare livets åndelige side. Han modtog et stipendium fra Cook Islands og læser nu til ingeniør i New Zealand. »Kirken hjalp mig til at få styr på mit liv,« siger Terry.

Men der er en ulempe, som alle de unge sidste dages hellige kæmper for at overvinde. »Det dårlige ved at bo her er, at man er isoleret fra Kirkens ressourcer,« siger College.

Cook Islands har en stærk arv. De første, der slog sig ned her var polynesere, som kom hertil omkring år 800. Øen blev britisk protektorat i 1888 og blev indlemmet under New Zealand i 1891. De fik deres uafhængighed i 1965, men har stadig rettigheder som statsborgere i New Zealand.

De første missionærer kom til Cook Islands i 1950 og oprettede hurtigt den gren, som stadig trives i dag. Selvom missioneringen går langsomt, så er medlemmerne et godt eksempel for deres omgangskreds. Medlemmerne er især kendt for at være hårdtarbejdende.

Familierne dyrker al deres egen mad, og alle tager del i arbejdet. Deres kost består af brødfrugter, taro, batat, papaja, mango, kokosnødder og mange grøntsager.

Da vi spurgte Angeline Mitiau, hvad hendes livret er, svarede hun: »usund mad.« Alle smilede, for det er sjældent, at de ser den slags på øen. Nogle af dem kan gå i flere måneder uden at spise noget »usundt.«

Selvom de ikke har de underholdningstilbud, som andre unge mennesker er vant til, så er de unge på Aitutaki ganske tilfredse. De har evangeliet, og de formår også at more sig om lørdagen. □

»Et glædeligt møde« Juan Aldo Leone

For femten år siden oplevede jeg, ligesom Alma og Mosiahs sønner, »et glædeligt møde« (Alma 27:16).

Jeg var rejst fra mit hjem i Argentina til Salt Lake City for at overvære generalkonferencen og udføre tempeleordinanser for min afdøde slægt. Til min store overraskelse traf jeg i korridorerne i templet i Salt Lake City bror Evans Jones, den missionær, som havde døbt mig 40 år tidligere. Selvom der var gået lang tid, genkendte vi straks hinanden.

Vi havde truffet hinanden i 1942, da jeg var 12 år gammel og boede i Córdoba i Argentina. Den 5. februar det år samledes en lille skare af os ved en overrislingskanal for at afholde mit dåbsmøde. Jeg kan stadig huske den følelse, som jeg havde, da jeg trådte ned i vandet og mærkede den mudrede bund under mine bare fødder. Jeg gik meget forsigtigt, for jeg vidste, at jeg var i færd med at gøre noget meget vigtigt. Mit hjerte bankede højlydt i brystet på mig, da jeg aflagde hellige løfter til Herren.

Siden da har jeg nydt det privilegium at se Herrens værk vokse i Argentina, hvor tusinder er trådt ned i dåbens vande. Dengang betragtede vi ti mennesker ved et møde i Kirken som et godt fremmøde. I dag er der ti missioner

og 46 stave i Argentina, og vi er blevet velsignet med at have et tempel i Buenos Aires.

52 år efter min dåb førte min kaldelse som rådgiver i missionspræsidentskabet i Córdoba missionen i Argentina mig tilbage til den kanal. Jeg så, at der stadig løber vand gennem kanalen, og at den stadig giver liv til de planter, som vokser derude – nøjagtig som min dåb gav nyt liv til mig, min familie og mine efterkommere. Tak, ældste Jones, og tak til enhver, der forkynder det gengivne evangeliums dyrebare skat. □

FOTOS VENIGST UDJÅNT AF FORFATTEREN

Den første åbenbaring, af *Del Parson*

I foråret 1820 viste Gud Faderen og Jesus Kristus sig for drengen Joseph Smith i en lille lysning.

»Da lyset hvilede på mig,« sagde Joseph, »så jeg to personer, hvis glans og herlighed trodsrer enhver beskrivelse, stående over mig i luften. Den ene af dem talte til mig, kaldte mig ved navn og sagde, idet han pegede på den anden: Denne er min elskede Son. Hør ham!« (JS-H 1:17).

Da de hellige blev drevet ud af Nauvoo, stod Louisa Barnes Pratt for at skulle drage til Rocky Mountains alene. Hendes mand var blevet sendt til Stillehavet som missionær. Da hun spekulerede over, hvorfor »de, der havde sendt min mand til jordens fjerneste egne, ikke opsøgte mig for at høre, om jeg kunne klare forberedelserne til sådan en farlig rejse på egen hånd,« fik hun at vide, at de mente, at hun ikke alene var i stand til selv at klare turen, men også til at hjælpe andre. »Den bemærkning vakte uafhængighedens ånd i mig,« skrev hun. Kort efter havde hun fået fat i en vogn og et oksespand og kørte ud af byen med en følelse af »rimelig glæde.« Sådan var – og er – mormonpionerernes mod og tro. (Se »Troens arv,« s. 32).

